

report

Má vlast v tankovém podání

Letošní ročník Dne pozemního vojska – Bahna
navštívilo padesát tisíc diváků

str. 40

V Airborne Triathlonu nechyběli dělostřelci

Být příslušníkem 13. dělostřeleckého pluku rozhodně není žádná nuda. A už vůbec ne, když jste členem průzkumného týmu baterie STAR, která má schopnost provádět seskoky, pozemní výsadkovou přípravu a činnost záchranné výsadkové služby. V polovině června se tito zástupci zúčastnili extrémního závodu Airborne Triathlon 2019, který pořádají chrudimští výsadkáři jako „Memoriál Nikolaje Martynova“ na počest prvního výsadkáře 43. výsadkového praporu, který zahynul v Afghánistánu.

Soutěž s názvem Airborne Triathlon zavedla účastníky také na hráz sečské přehrady. Od běžného triatlonu se tento extrémní závod dost liší. Týmy výsadkářů v něm soupeří ve střelbě, zdolávají bojovou dráhu výsadkáře a skáčou s padákem ve snaze o co nejpřesnější doskok.

Závodu se zúčastnili i reprezentanti z 13. dělostřeleckého pluku, z průzkumného týmu baterie STAR. Tito výsadkáři musí nejen ovládat dělostřeleckou odbornost, ale zároveň musí mít potřebnou zdravotní klasifikaci „A“. To znamená bez jakýchkoliv omezení. Samozřejmostí je také splnění určeného počtu seskoků s materiálem. Mezi jejich úkoly patří

také plnění požadavků pozemní výsadkové přípravy.

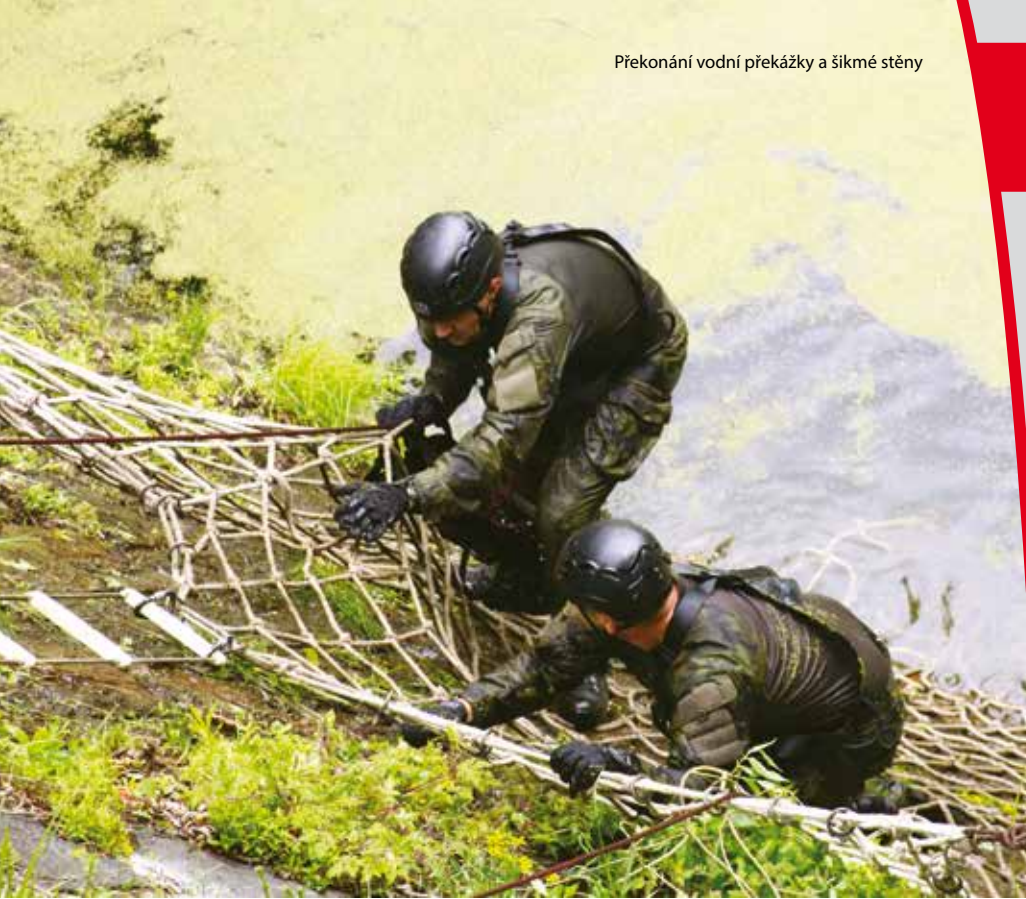
Slaňování, brodění i běh

První překážka, kterou museli účastníci závodu překonat, bylo slánění přehradní hráze, následovalo zdolání velkých kamenných schodů, kde každý jejich stupeň má přes dva metry, a pak zase zpátky na úroveň hladiny. Další disciplínou bylo zajištění zajatce a nechyběl ani běh.

Dělostřelci se schopností výsadkářů

Specialisté dělostřeleckého průzkumu – dělostřelečtí návodčí, tzv. Forward

Observer (FO), jsou trénováni k vedení průzkumu a navádění palby pozemního dělostřelečtva. Jejich primárním úkolem je zjišťování nepřátelských cílů na předním okraji vojsk nepřítele, a proto jsou přidělováni k jednotlivým mechanizovaným a výsadkovým rotám bojových praporů. V momentě, kdy dělostřelecký výsadkář provede seskok, věnuje se svému primárnímu úkolu a tím je plnit funkci dělostřeleckého návodčího. Ti nejlepší se pak stávají JFO – Joint Fires Observer, kteří nejen, že vyžadují, navádí a opravují palby pozemního dělostřelečtva, ale zároveň jsou schopni koncového navádění vzdušné podpory v místech, kde letecký návodčí JTAC není schopen

Společná práce s belgickými kolegy

pozorovat cíl. Proto také výsadkáři 13. dělostřeleckého pluku spolupracují s 22. základnou vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou.

Výsadkáři z průzkumného týmu baterie STAR 13. dělostřeleckého pluku jsou primárně určeni k podpoře 43. výsadkového praporu v rámci 4. brigádního úkolového uskupení. V rámci přípravy se účastní také soutěží, které jsou organizovány pro všechny výsadkáře napříč vojenskými útvary v České republice. Proto nechyběli ani v letošní soutěži Airborne Triathlon.

Text: kpt. Martin Sůva a Jana Deckerová,
foto: kpt. Martin Sůva

Nechci se dívat na armádu z kanceláře	2
Představujeme nového vrchního praporčíka AČR štábního praporčíka Petera Smika	
Boj zblízka	5
Střelby raketáků na Baltu	6
Vojáci 25. protiletadlového raketového pluku se v Polsku zúčastnili mezinárodního cvičení Tobruq Legacy 2019	
Pohár zůstal v Táboře	10
Kromě střeleckých dovedností museli účastníci Svatováclavského poháru prokázat schopnost čelit nenadálým situacím simulujícím podmínky boje	
Soutěžilo 1 600 středoškoláků	12
Na organizování Europa Secura 2019 se podíleli nejen profesionální vojáci, ale i příslušníci aktivní zálohy	
Zvítězili v soutěži AERA Vodochody	14
Studenti Univerzity obrany vyvinuli počítač ovládání zbraní pro malé bitevní letoun	
Chrudim! Chrudim!	16
Výběrové řízení k 4. výsadkové rotě AZ 43. výsadkového praporu dokončilo 11 z 19 účastníků	
Vzpomínalo se v Žatci i v Litvě	20
Příslušníci 41. mechanizovaného praporu připravili letos již 4. ročník Memoriálu Davida Beneše	
Nůž s patinou	22
Vojenský fond solidarity a Mikov spouští projekt „Válečný veterán“	
Zvítězil pes Awax	24
Osmý ročník Memoriálu Vojtěcha Plačka s mezinárodní účastí	
Na posádce nechybí bojovníci	26
Příslušníci Čestné stráže uspěli v prestižní soutěži americké Národní gardy Best Warrior v Nebrasce	
„Nový kámoš“	30
Vojákům může umělá inteligence pomoci nejen v boji, ale i při analýzách či vyhodnocování informací	
Obrněnec Stryker	32
Technika a výzbroj	
Střední tank MT je prakticky hotový	34
Technika a výzbroj	
Jóga, hudba, vaření a angličtina	36
V dětské skupině na pražském Veleslavíně nabízejí dětem další možnosti rozvoje formou zajímavých kroužků	
Slavíme společně s ním	38
Vojenský umělecký soubor Ondráš existuje již šedesát pět let	
Má vlast v tankovém podání	40
Letošní ročník Dne pozemního vojska – Bahna navštívilo padesát tisíc diváků	
Spojenecký přístav	44
Od zapojení 6. polní nemocnice do alianční operace Allied Harbour v Albánii a následné pomoci obětem zemětřesení v Turecku uplynulo dvacet let	
Rukávové znaky	46
Manuál vojenského profesionála	
Vynikající velitel, skvělý pilot	48
Otto Smik se stal nejen nejúspěšnějším čs. stíhačem v letech 1943 a 1944, tento primát si udržel i během podpory vylodovacích vojsk v Normandii	

Představujeme nového vrchního praporčíka AČR štábního praporčíka Petera Smika

Nechci se dívat na armádu z kanceláře

Ve středu 12. června 2019 se ve Slavnostní síni Národního památníku na Vítkově uskutečnilo za přítomnosti náčelníka Generálního štábu a dalších významných hostů slavnostní předání funkce vrchního praporčíka AČR. Dosavadní vrchní praporčík Petr Seifert končí po více než 25 odsloužených letech v aktivní službě. Jeho nástupcem se stal štábní praporčík Peter Smik. A právě jeho jsme požádali o následující rozhovor.

**Vášim předkem je legendární druho-
válečný pilot Otto Smik, také váš otec
až do nedávna dělal velitele vrtulníko-
vé letky. Je to právě tato rodinná tradi-
ce, která vás přivedla do armády?**

Ano, je to přesně tak. Právě rodinná tradice sehrála v mém rozhodnutí významnou roli.

**Znamená to, že jste k armádě inkli-
noval již od dětských let?**

To úplně ne, ale vzpomínám si, že odmala jsem trávil dny na leteckých dnech a dalších armádních akcích. V takové podobě tam v podstatě každodenní vztah existoval již od dětství.

**Otto Smik byl náš nejúspěšnější pi-
lot v letech 1943 a 1944, kdy při jed-
nom z bojových letů zahynul. Přečetl
jste si o něm něco, jste na něj hrdý?**

Určitě jsem si přečetl, patří to k naší rodinné historii. Jsem hrdý nejen na něho, ale i na

otce a jeho pětaticetiletou službu v Armádě České republiky.

Co všechno již máte v armádě za sebou, jakými zahraničními misemi jste prošel?

Během své vojenské kariéry jsem absolvoval čtyři zahraniční mise. První byla na východě Afghánistánu v Džalalabádu, v provincii Nangarhar. Pak jsem měl dvakrát na starosti ochrannou službu ambasády v Afghánistánu, kterou tehdy zajišťovala 601. skupina speciálních sil (601. skss). Vykonával jsem tam funkci prvního bodyguarda velvyslance. Staral jsem se tedy o bezpečnost nejvyššího postaveného reprezentanta naší země v Afghánistánu. Během mé čtvrté mise jsem informačně a zpravodajsky podporoval jednotku Vojenské policie, která převzala od 601. skss ochranu ambasády.

Máte za sebou více než deset let služby, byly to jen pohodové dny, anebo přišla také nějaká krize?

Určitě tam byly i nějaké ty krize, ale to prostě patří k životu. Když sloužíte u 601. skupiny speciálních sil, tak se z podstaty věci některým krizovým situacím nevyhnete. Výběr k této jednotce je ale natolik specifický, že vojáci, kteří slouží u speciálních sil, si právě svým humorem dokáží pomoci. Ta parta je tam jedinečná. A právě to pomáhá překonávat všechny překážky.

Ze speciálních sil se asi neodchází snadno. Váhal jste přece jen, než jste přijal nabídku na funkci vrchního praporčíka AČR?

Určitě jsem váhal a kladl si nejrůznější otázky. S ohledem na můj věk dvaatřicet let jsem se nejvíce obával toho, jak mne přijme praporčícký sbor. Především pak ti starší kluci, kteří na tuto věkovou změnu nebyli až tak připraveni.

Nejsou za některými těmi výhradami k vašemu věku i osobní ambice některých jedinců, kteří možná také pomýšleli na tuto funkci?

To je samozřejmě spíše otázka na ně. Ale je to možné. Celý svůj dosavadní život jsem byl zvyklý makat. Pokud by mi generál Opatu nevěřil, asi by mi nedal tuto šanci. Musel být přesvědčen, že unesu tu tíhu odpovědnosti.

Předání funkce vrchního praporčíka bylo pojato velice velkolepě, uskutečnilo se dokonce na Vítkově. Vypovídá to něco o její prestiži?

Myslím si, že určitě. Ta se navíc neustále posouvá dopředu. V současné době je funkce vrchního praporčíka AČR ve struktuře osobního štábu náčelníka GŠ. Myslím si, že to tak být nemá. Od počátku příštího roku se bude jednat o funkci hlavního praporčíka Ministerstva obrany. Nejenže tedy hlavní praporčík bude mít pod sebou několik lidí, ale bude zařazen přímo do struktury velení AČR. Budu tedy jedním ze zástupců,

poradců náčelníka GŠ ve směru k praporčíckému, poddůstojnickému sboru a mužstvu. Jsem přesvědčen, že i předání funkce na Vítkově naznačilo velkou míru podpory této funkce z míst velení AČR.

Generál Opatu nastoupil do funkce velice dynamicky. Hned na začátku představil řadu projektů, které by chtěl realizovat. Snaží se naši armádu posunout dopředu, jak se vám s ním spolupracuje?

Generála Opatu již nějakou dobu znám. Myslím si, že máme společnou řeč. Velice si vážím jeho backgroundu. U 601. skss jsem začínal na nejnižších bojových pozicích. Tím, že člověk začíná ve funkci operátora bojové skupiny, nevidí na nějaký operační či strategický záměr. Záběr jeho pohledu je tedy omezen. Občas jsou z těchto pozic slyšet názory, že na těch nejvyšších funkcích se nic nedělá. Generál Opatu mi ukázal určité vize, na kterých bych se s ním chtěl podílet. Ve velení armády je generál Hlaváč a další velice schopní lidé. Příští rok se bude ze struktur vracet Karel Řehka. Pracovat s těmito lidmi a posouvat armádu dál je pro mne ctí.

Někteří jedinci mají obavy, že na výkon této funkce jste prý příliš mladý. Může to být ve vašem případě jistý handicap, anebo to naopak považujete za přednost?

Myslím si, že to mohu brát za přednost. Od začátku své vojenské kariéry jsem bojovník. Velice dobře si pamatuji, co mě v té době trápilo a co v současnosti trápí vojáky na těchto funkcích. Rozhodně nechci být nějaký boreček, který se na armádu bude dívat z kanceláře v pražských Dejvicích. Chtěl bych co nejvíce jezdit k lidem. Určitě mne bude zajímat, co je trápí, bude mě zajímat jejich pohled na věc. Chtěl bych, aby se naše armáda vyvíjela velice dynamicky. A právě k tomu mám blízko, považuji se totiž za dynamického člověka. Takže to beru jako přednost.

Jaké je vůbec postavení praporčíckého a poddůstojnického sboru v naší armádě? Už se mu dostalo pozornosti, jaké mu náleží, anebo jsou některými důstojníky tyto funkce tak trochu přehlíženy, jak tomu bylo před rokem 1989?

Myslím si, že za poslední léta se toto postavení výrazně změnilo. Za to patří obrovský dík mému předchůdci Petru Seifertovi. Praporčícký sbor se dostal tam, kde bychom ho chtěli mít. Je to podobné jako u západních armád, kde má svou nezastupitelnou úlohu. Ještě potřebujeme upravit pár předpisů, které jsou v současné době v připomínkovém řízení. Poprvé v historii tak budou přesně stanoveny jak povinnosti, tak i jednotlivé dílčí zodpovědnosti vrchních praporčíků. Znamená to, že je bude možné podle těchto předpisů kontrolovat a samozřejmě i trestat. Už to tedy nebude v rukou jednotlivých velitelů, kteří si tuto

funkci posouvali tam, kam právě chtěli. Vrchní praporčíci nebudou tedy již fušovat do práce tiskových důstojníků či kohokoliv jiného, ale budou dělat přesně to, co je jejich náplní práce.

Kam by se podle vás tedy tento systém mohl dále ještě posunout?

Praporčícký a poddůstojnický sbor máme u nás v republice velice dobře nastavený, do budoucna si ale myslím, že by měl být mnohem více zastoupen v mezinárodních strukturách. A teď nehovořím pouze o hodnostech štábních praporčíků či nadpraporčíků. Můžeme se podívat i níže. U nás v armádě je spousta rotmistrů či rotných, kteří jsou zkušení a velmi dobře jazykově vybavení. Mým cílem je ve spolupráci s Ředitelstvím zahraničních aktivit či Společným operačním centrem nabídnout určité pozice tak, abychom v nich mohli točit naše vojáky. Právě lidé v těchto nižších hodnostech po návratu ze zahraničí zůstanou v armádě ještě deset patnáct let a mohou předávat zkušenosti, které ve strukturách získali. A ne že v těchto zahraničních strukturách budou rotovat pouze nadpraporčíci, z nichž ti nejlepší dostanou po návratu do republiky hodnost štábního praporčíka a za pár let zmizí v civilu.

Kdysi bývalo zásadou, že vysokou školu měli pouze důstojníci. Nyní vidíme nejen mezi praporčíky, ale dokonce i mezi poddůstojníky vysokoškoláky. Je to trend do budoucna, bude se vzdělání těchto hodností dále zvyšovat?

Já osobně mám vysokou školu. Jsem absolvent bakalářského studia a pokračuji dál ve studiu na Metropolitní univerzitě. Vůbec si nemyslím, že je to záležitost pouze důstojníků. Naopak i pro praporčíky a poddůstojníky má vysokoškolské studium obrovský význam. Pomáhá jim rozšiřovat jejich obzor. Třeba taková geopolitika, i voják musí vědět, co se děje ve světě, musí mít prostě přehled. Jsem přesvědčen, že vysoká škola patří i k těmto hodnostem. Také já se často setkávám s poddůstojníky vysokoškoláky. Nedávno jsem četl nějakou statistiku, podle které osm až deset procent poddůstojnického a praporčíckého sboru má vysokou školu. Nicméně tím tady nechci říct, že se vysokoškolské vzdělání v našem sboru stane povinností.

Příslušníci praporčíckého a poddůstojnického sboru ve vaší funkci spatřují něco, co by je mělo v případě potřeby obhájit před tím nejvyšším managementem. Myslíte, že budete schopni naplnit tato očekávání?

Myslím si, že ano. Ale trochu bych to upravil. Celá řada těch problematičtějších věcí je záležitostí komunikace. A právě té se chci velice intenzivně věnovat. Pokud pochopím správně generála Opatu, pak transfer té konkrétní informace na jednotlivé stupně je velice důležitý a musí být správný. Právě při předávání informací může totiž docházet k chybám.

A fakta

Štábní praporčík Peter Smik se narodil 7. ledna 1987 v Pardubicích. Po absolvování Sportovního gymnázia v Plzni studoval na Vojenském oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha. V roce 2017 absolvoval Metropolitní univerzitu v Praze. V letech 2009 až 2015 sloužil u 601. skupiny speciálních sil v Prostějově. Následující čtyři roky strávil na Ředitelství speciálních sil MO v Praze ve funkci vedoucího staršího pracovníka štábu (J2). V roce 2016 působil jako pracovník štábu (J2) komponentního velitelství speciálních sil SOCC (VJTF) ve Stuttgartu. Během své služby prošel následujícím operačním zahraničním nasazením:

2011 Úkolové uskupení speciálních sil ISAF (TF SF ISAF), Afghánistán

2013 Contingent Special Forces in Kabul (CSF-KAMBA), Afghánistán

2014 Contingent Special Forces in Kabul (CSF-KAMBA), Afghánistán

2017 Flintlock, Čad

2017–2018 Úkolové uskupení AČR RS – Jednotka CZE NIC (TF ACR RS-CZE NIC), Afghánistán

Chtěl bych být garantem toho, že informace pocházející od náčelníka Generálního štábu, případně od velení armády zůstane nejen zachovaná, ale také naprosto nezkrácená. Praporčícký, poddůstojnický sbor a mužstvo ji musí dostat přesně v té podobě, jak byla řečena. To si musíme pohlídat. V opačném případě dochází k neoprávněnému rozčarování, lidé jsou naštvaní, že nedostávají relevantní informace. Dokonce si ani nemyslím,

že ochrana tohoto sboru je tak důležitá. Jsem moc rád, že mám otevřenou cestu ke generálu Opatovi, mohou za ním přijít s jakýmkoliv problémem, který považují za důležitý. Jsem přesvědčen, že pokud relevantní požadavky a návrhy řešení budou oprávněné, tak mi maximálně vyjde vstříc.

Vnímáte potřebu i opačného transferu, tedy přenosu informací od mužstva směrem ke generalitě?

Samozřejmě. Mám v plánu objíždět útvary a bavit se s lidmi. Zúčastňuji se také devadesáti procent porad velení naší armády. Na nich se projednávají záležitosti akvizičním procesem počínaje, přes organizační záležitosti, zahraniční operace, mediální kampaň atd. Budu mít tedy informace z obou stran a nemím nic zakrývat. Když potřebuji, mám velice svérázný způsob komunikace. Budu prostě oběma stranám říkat věci tak, jak jsou. Každý z velení armády má svoji agendu, ti lidé toho mají hrozně moc. Přitom já ze své funkce mohu spoustu věcí odfiltrovat. A to ještě předtím, než se to dostane ke generálu Opatovi a jeho zástupcům. Zním totiž jeho názor a mám dostatek informací, které mohu v tomto případě využít.

Nemáte ale přece jen obavy, že když teď budete sedět v budově Generálního štábu, tak vás to trochu odřízne od těch obyčejných vojáků na koncových stupních?

Nemyslím si to. Prostě moje priorita jsou lidé. Uvědomuji si, že mnozí to mohou vnímat jako nějakou frázi, ale já to myslím naprosto vážně a upřímně. Víím, že za tři týdny nebudu mít objetou celou armádu, že to chce nějaký čas. Ale trvám na tom, že chci jezdit do praporu. Jsem přesvědčený, že to zvládnu. Když něco skutečně chci, tak si za tím umím jít. Nedomnívám se tedy, že bych byl nějak odtržený od armádní reality. Kromě osobního kontaktu s vojáky je zde celá struktura vrchních praporčíků, kteří dostávají ty správné informace a já je budu získávat i od nich.

Kromě toho, že se zaměříte na lidi, s jakými dalšími představami jste přišel na Generální štáb?

Už jsem to tady zmínil, vidím obrovský potenciál v tom, abychom se dostali dál v mezinárodních organizacích, ve strukturách. Kdybych měl uvést příklad, tak si myslím, že bychom měli mít vrchního praporčíka v misi EUTM Mali, které budeme jako ČR v blízkém budoucnu předsedat. Je to obrovská prestiž a právě do těchto záležitostí se musíme více tlačit, prodávat se i v mezinárodním prostředí. Máme velmi dobře nastavený systém, úsek kariérové přípravy, kariérové kurzy praporčíků a poddůstojníků, lidé jezdí do zahraničních kurzů. Za další, kurz základní přípravy bude od 1. 1. 2020 plně v režii stříbrného

sboru. To všechno má obrovský potenciál i do budoucna.

Ta funkce vrchního praporčíka je trochu i o diplomacii. Budete jednat se svými protějšky z aliančních armád, jste na to připravený?

Nemyslím si, že bych s tím měl mít problém. Služba u speciálních sil vás na tyto úkoly připraví. V ní o službu v mezinárodním prostředí rozhodně není nouze. Kromě misí jsem v rámci sil VJTF sloužil v letech 2016 až 2017 ve Stuttgartu. U speciálních sil účast v těchto silách vyžaduje intenzivní fyzickou přítomnost. Strávil jsem v mezinárodním prostředí na velitelství pro speciální operace určitý čas. Nemám tedy sebemenší obavu.

Ti, kteří argumentují vaším nízkým věkem, tvrdí, že vaši protějšci ve funkcích vrchních praporčíků jsou pomalu o generaci starší...

Čtyři měsíce jsem přebíral funkci od Petra Seiferta. Za tu dobu jsem se zúčastnil šesti vrcholných jednání, na kterých byli přítomni i vrchní praporčíci aliančních evropských armád, vrchní praporčíci aliančních velitelství pro operace, transformaci atd., po celou dobu se v tomto směru neobjevil žádný problém. Moji výhodou je, že jsem působil u speciálních sil a to tito lidé přijímají většinou s určitým respektem. Nemyslím si tedy, že by u mě existoval nějaký problém v mezinárodní komunikaci.

Text: Vladimír Marek,

foto: Marie Křížová, Jana Deckerová a archiv Petera Smika

Fotoreportáž

Boj zblízka

Nejspíš nejzajímavější fotky vznikají tak trochu nepozorovaně během výcviku. Důkazem toho je i následující série z instruktorského kurzu boje zblízka 7. mechanizované brigády. Vedl ho vedoucí instruktore boje zblízka pozemních sil rotmistr Petr Knot a účastnili se ho instruktoři boje zblízka

1. a 2. stupně a uchazeči o licenci instruktora 1. stupně. Konal se v Olomouci na TVC Šibeník a zaměřen byl na zdokonalení instruktorů v sebeobraně, především obraně proti noži, tyči, krátké a dlouhé zbrani. Procvičovaly se také techniky boje na zemi.

Foto: Radek Venglář

Vojáci 25. protiletadlového raketového pluku se v Polsku zúčastnili mezinárodního cvičení Tobruq Legacy 2019

Střelby raketáků na Baltu

Vojáci 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonice se od 3. do 14. června zúčastnili v Polsku mezinárodního cvičení Tobruq Legacy 2019. Do cvičení, jehož hlavním cílem bylo prohloubit spolupráci aliančních jednotek v oblasti pozemní protivzdušné obrany, se zapojilo celkem pět tisíc vojáků z dvaceti členských států NATO. Na něj ve dnech 17. až 18. června navázaly bojové střelby z protiletadlových raketových systémů. Z hlediska množství cvičících jednotek, zbraní i počtu protiletadlových řízených střel se jednalo o největší střelby protivzdušné obrany v historii NATO.

„Mezinárodní cvičení Tobruq Legacy 2019 se zaměřilo na prohloubení interoperability a sladění činností a procedur jednotek v rámci společných protivzdušných operací Severoatlantické aliance. Provéřilo také schopnosti jednotek při velení a řízení dle norem a procedur NATO,“ uvedl velitel 25. protiletadlového raketového pluku plukovník Ján Sedliačik.

Strakonický útvar vyslal na cvičení sto třicet vojáků. „Jádro jednotky tvořila smíšená protiletadlová raketová baterie, posílená o místo velení a řízení palby. Hlavními zbraňovými

systémy, s nimiž se vojáci zapojili do cvičení, byly protiletadlové raketové komplety 2K12 KUB a RBS-70,“ upřesnil velitel strakonického 251. protiletadlového raketového oddílu podplukovník Alan Dubový.

Čeští vojáci se do Polska přesunuli během prvního červnového víkendu. Padesát kusů techniky a čtyřicet vojáků se přepravilo po železnici, ostatní vojáci se dopravili letecky.

Zaujetí palebných postavení

První týden cvičení byl ve znamení budování palebných postavení jednotek a spojovacích

nácviků. Připravenost vojáků i techniky důkladně prověřily teploty přesahující 30 stupňů Celsia, které panovaly takřka po celou dobu cvičení.

Boj se vzdušným protivníkem trénovali vojáci již od začátku cvičení. „Během přípravné fáze jsme využili letové úsilí, které probíhalo v rámci cvičení Ramstein Guard. Obsluhy radiolokátorů se tak zdokonalovaly v identifikaci a zachytávání prostředků vzdušného napadení,“ doplnil nadporučík Jan Sporka, který na cvičení v Polsku velel protiletadlové raketové baterii.

Odpálení rakety protiletadlového kompletu 2K12 KUB

Příprava raket

Zatímco se jednotky chystaly na bojovou činnost, příslušníci polské technické baterie připravovali „kubácké“ rakety na bojové střelby. Specializovanou činnost prováděli za asistence vojáků z technické čety strakonického 251. protiletadlového raketového oddílu. Všechny rakety 3M9M3E tak postupně prošly několika pracovišti technologické linky. Každý kus bylo nutné nejprve vyložit z kontejneru, naložit na montážní vozík a přesunout na pracoviště kompletace. Polští technici zde doplnili rakety o křídla, vztyčili stabilizátory,

otevřeli montážní otvory a provedli další nezbytné úkony. Následovala kontrola palubního zařízení raket. Během ní se ověřuje například schopnost raket zachytit cíl, funkčnost turbogenerátoru nebo radiolokačního zapalovače a autopilota.

Na dalším pracovišti se pak zásobník raket plnil stlačeným vzduchem, který slouží k pohonu křídel, kormidel a turbogenerátoru. Součástí přípravy raket byla také montáž autodestrukčního zařízení. Jeho úkolem je odpálit bojovou nálož v případě, že by raketa minula cíl. Po opětovném měření a kontrole

důležitých parametrů připojili technici k radiolokačnímu zapalovači pojistný a iniciační mechanismus a uzavřeli víčka. Po uzavření montážních otvorů byla obnovena hermetizace rakety. Připravené a zkontrolované rakety uložili vojáci na nabíjecí přepravníky, z nichž pak těsně před střelbami nabíjeli odpalovací zařízení.

Nové incidenty

Hlavní část cvičení odstartovala v pondělí 10. června. Stíhací bombardér Su-22 zaútočil na jednotky pozemní protivzdušné obrany. „Vzdálenost 30, jednotlivý, přílet, výška 6 000. Cíl v zóně,“ hlásil operátor. „Rozumím, první pal!“, zareagoval velitel radiolokačtoru. „První odpálená na 25. Výbuch. Cíl zničen na 16,“ informoval o chvíli později operátor. Podobná hlášení čeští vojáci podávali, když fiktivně sestřelili nepřátelské letadlo.

Boj s nepřátelskými letadly patří mezi incidenty, které jednotky pozemní protivzdušné obrany běžně procvičují. Letošní cvičení Tobruq Legacy ovšem rozehrálo aliančním vojákům i několik situací, které dosud nikdy společně nepochybovali.

Manévr raketami

Při jednom z incidentů došla české jednotce 2K12 KUB munice. Tu jim vzápětí poskytla slovenská jednotka, vyzbrojená stejným protiletadlovým systémem. „V rámci rozehry byl mezi českou a slovenskou jednotkou proveden takzvaný manévr raketami,“ objasnil jeden z instruktorů výcviku praporčík František Hammerbauer.

V boji ale mohou nastat i další situace. „Jednotka nebo její část se může stát nebojeschopnou, například v důsledku poškození techniky. Pojem interoperabilita tak můžeme chápat nejen jako sladění postupů a procedur, ale i jako technickou kompatibilitu mezi jednotkami,“ dodal praporčík Hammerbauer.

Další novinkou na cvičení v Polsku byl incident, kdy vojáci reagovali na simulovaný útok balistickými raketami. Do cvičení se totiž zapojily také jednotky z USA a Nizozemí, jež mají ve výzbroji raketový systém Patriot, a jsou tak schopné aktivně čelit napadení balistickými střelami.

Bojové střelby

Na taktické cvičení navázaly bojové střelby z protiletadlových raketových systémů. Svě dovednosti při střelbě na vzdušné cíle procvičovaly na pobřeží Baltského moře jednotky z devíti aliančních zemí, vyzbrojené celkem jedenácti různými druhy zbraňových systémů. Kromě českých vojáků se do největších střelb protivzdušné obrany v historii NATO zapojili také Američané, Britové, Maďaři, Němci, Nizozemci, Poláci, Rumuni a Slováci. Ačkoliv strakoničtí vojáci výcvikový prostor v polské Ústce dobře znají a pravidelně sem jezdí střílet z protiletadlového raketového kompletu 2K12 KUB, letošní střelby byly pro ně spojené s řadou novinek.

Protiletadlový systém RBS-70

„Příslušníci 25. protiletadlového raketového pluku poprvé vedli společnou taktickou střelbu za použití zbraňových systémů 2K12 KUB a RBS-70. Ve vzdušném prostoru se pohybovalo více cílů, jeden simuloval vlastní letadlo a ostatní nepřátelská. Obsluhy místa řízení palby měly za úkol nejprve rozpoznat, který cíl je vlastní a který cizí. Na cizí cíl bylo následně působeno palebnými prvky,“ vysvětlil podplukovník Alan Dubový, který řídil střelby českých vojáků v Polsku.

Nový typ terče

Vojáci se systémem 2K12 KUB dále stříleli na nový typ terče, se kterým dosud neměli zkušenosti. Jednalo se o bezpilotní prostředek MJ-7 Szogun, který patří do kompletu imitátoru vzdušných cílů VERMIN. Do vzduchu se prostředek dostává pomocí speciální odpalovací rampy a průběh letu je koordinován z řídicího centra. Součástí volitelné výbavy je i vlečný rukáv, na nějž stříleli vojáci se systémem RBS-70.

V minulosti vojáci při střelbách z 2K12 KUB působili na upravenou leteckou raketu, která byla odpalována z bojového letounu. Ve vzduchu se vždy pohybovala jedna raketa, imitující pouze jeden nepřátelský cíl.

Střelba v noci

Čeští vojáci také poprvé stříleli z protiletadlového systému 2K12 KUB v noci. Pro obsluhy

odpalovacích zařízeních to znamenalo mírné ztížení, kdy přípravu na střelbu prováděly za horší viditelnosti. Vlastní střelba nijak ovlivněna nebyla, protože zmíněný systém je schopen fungovat ve dne i v noci. Další premiérou, nejen pro české vojáky, bylo také povolení střelby v takzvaném režimu dva. Znamená to, že hlavičky rakety začne sledovat cíl až po odpálení z odpalovacího zařízení. Tento režim střelby již běžně používají západní státy. Země východního bloku zatím při střelbách dodržovaly režim, kdy raketa byla odpálena až poté, co její hlavička sledovala cíl.

Náročné úlohy

Strakonický vojáci na pobřeží Baltského moře vystřelili celkem jedenáct raket ze systému 2K12 KUB a čtyři rakety ze systému RBS-70. Jejich schopnosti prověřily různé střelecké úlohy. „Vojáci procvičovali soustředěnou střelbu více kompletů stejné kategorie proti jednomu cíli, rozdělení více cílů několika kompletům i vedení střelby jednotlivými řadami raket. Všechny cíle byly úspěšně zničeny,“ doplnil podplukovník Alan Dubový.

Bojovými střelbami vyvrcholilo mezinárodní cvičení Tobruk Legacy 2019, do něhož se kromě české jednotky zapojili i vojáci z dalších devatenácti členských států NATO. „Procvičili jsme si široké spektrum dovedností a sladili procedury s našimi aliančními partnery v oblasti pozemní protivzdušné obrany. Odnášíme si množství zkušeností, ale i podnětů, které nám pomohou se nadále zlepšovat. Jsem hrdý na práci vojáků, díky nimž je systém 2K12 KUB stále schopen plnit úkoly, pro které je součástí výzbroje Armády ČR. Ovšem ani schopnosti vojáků nemohou nic změnit na skutečnosti, že náhrada stávajícího systému 2K12 KUB za modernější systém je nevyhnutelná,“ konstatoval podplukovník Dubový.

Text a foto: kapitánka Jana Samcová

WANTED
LORD OF THUNDER
JTAC THE MOST EFFECTIVE BOOTS ON THE GROUND!

HLEDÁME VYSOCE MOTIVOVANÉ OSOBNOSTI SE SMYSLEM PRO TÝMOVOU PRÁCI, POKUD MLUVÍŠ ANGLICKY, MÁŠ ZDRAVOTNÍ KVALIFIKACI „A“, PŘEDCHOZÍ PRAXI NEJLÉPE U BOJOVÝCH JEDNOTEK A PŘEDPOKLAD K ZÍSKÁNÍ BP „TAJNĚ“, NABÍZÍME TI PRESTÍŽNÍ PRÁCI NA POZICÍCH JTAC A ROMAD V DYNAMICKÉM KOLEKTIVU, KDE SE BUDEŠ DÁLE ROZVÍJET A KONEČNĚ NASTARTUJEŠ SVOU KARIÉRU!★

NEJBLIŽŠÍ TERMÍN VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ:
29.-30. SRPEN 2019

ZIVOTOPIS A MOTIVAČNÍ DOPIS POŠLI NA
CZECHFAC@ARMY.CZ NEJPOZDĚJI
 DO 16. SRPNA. VÍCE NA: FB CZECH JTAC

Kromě střeleckých dovedností museli účastníci Svatováclavského poháru prokázat schopnost čelit nenadálým situacím simulujícím podmínky boje

Pohár zůstal v Táboře

Celkem dvacet tři armádních a policejních týmů včetně dvou lotyšských se letos sjelo do Vojenského újezdu Boletice, aby na 6. ročníku takticko-střelecké soutěže Svatováclavský pohár porovnal své střelecké dovednosti, taktické schopnosti, fyzický potenciál a v neposlední řadě důvtip.

Tato velmi náročná střelecká soutěž, kterou pořádá 42. mechanizovaný prapor z Táboře, je rozdělena na dva noční a dva denní cykly. Každá denní část obsahuje osm a noční sedm střeleckých situací, v celé soutěži tedy celkem 30 střeleckých položek. Třetí noc je věnována duelové střelecké situaci, kde soutěžící bojují v rozstřelu o nejlepšího střelce. Každý cyklus probíhá pod komplexním taktickým námětem a je kontinuální, což v praxi znamená, že soutěžící projdou nelehkou trasu členitým terénem se střeleckým zadáním.

Kromě zdolání náročné trasy obohacené o lanovou dráhu, brodění vodním tokem nebo dvěma kontejnery simulujícími podmínky střelby přes okraj námořní lodi jsou soutěžící dále úkolováni například zásobením minometného družstva čtyřmi minometnými střelami ráže 120 mm nebo ošetřením a odsunem raněného.

Organizační tým, vedený vrchním praporčíkem 42. mechanizovaného praporu praporčíkem Michalem Bakou, letos tvořili kromě vojáků také příslušníci Policie České republiky. „Smyslem soutěže není jen porovnání schopností jednotlivých týmů, ale především prezentace nových progresivních metod výcviku,“ dodává praporčík Michal Baka.

V průběhu letošní soutěže týmy absolvovaly více jak dvacet kilometrů v taktické výstroji s veškerým vybavením, zbraněmi a municí. Každá situace byla stavěna tak, aby měla přidanou výcvikovou hodnotu pro střelecké

týmy a v duchu myšlenky sdílení informací docházelo nejen k porovnání vlastních dovedností, ale zároveň k přenesení moderních výcvikových metod do praxe. Například lanové překážky neměly za hlavní úkol prověřit připravenost soutěžících v oblasti vojensko-praktického lezení, ale měly dostat soutěžící mimo jejich „komfortní zónu“ a zde pak otestovat jejich schopnosti a dovednosti pro vedení bojové činnosti. Mezi další klíčové prvky úspěchu patří schopnost komunikace, adaptabilita a zcela beze sporu chuť posunout zase o kousek dál své vlastní limity.

Soutěžní pole letošního ročníku Svatováclavského poháru bylo tvořeno nejen zástupci Armády České republiky, ale poprvé v historii této soutěže také policejními týmy. Policejní týmy měly zastoupení z Útvaru rychlého nasazení PČR, Pohotovostní motorizované jednotky Praha a zásahové jednotky ředitelství Ústeckého kraje. V armádních řadách se poprvé prezentovaly mezinárodní týmy, a to díky průzkumné rotě Lotyšska. Na prvním místě skončili příslušníci 42. mechanizovaného praporu četaři P. L., M. A. a J. F. Na druhé příčce se umístil tým 13. dělostřeleckého pluku v Jincích a třetí místo získali vojáci z Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově. V soutěži jednotlivců zvítězil zástupce 43. výsadkového praporu v Chrudimi, který ve finálním duelu porazil příslušníka velitelství VP Tábor.

Text a foto: kapitán Štěpán Malast

A fakta

Svatováclavský pohár je střelecká soutěž nebývalého charakteru, kde jsou kromě střeleckých dovedností hodnoceny i schopnosti čelit nenadálým situacím, které simulují podmínky skutečného boje.

Poslední tři roky je soutěž pro svou organizační a realizační náročnost pořádána ve Vojenském újezdu Bolestice, který umožňuje organizátorům připravit náročné trasy v různorodém prostředí.

Soutěžilo 1 600 středoškoláků

Na organizování Europa Secura 2019 se podíleli nejen profesionální vojáci, ale i příslušníci aktivní zálohy

V letošním červnu proběhl již 12. ročník soutěže s tematikou evropské integrace a bezpečnostních vztahů Europa Secura. Celostátní kolo v trvání pěti dnů společně s týmem z Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM každoročně organizuje Ministerstvo obrany a Armáda České republiky. Odehrává se na Vojenském školícím zařízení Valdek v Chráněné krajinné oblasti Brdy. Aby se soutěžící dostal do finále, musel prokázat své znalosti o EU či NATO. Celkem postoupilo 42 studentů ze 14 týmů z celé České republiky.

„Jedná se o soutěž o Evropské unii a bezpečnostní politice pro studenty středních škol. V rámci České republiky, ale i mnohých dalších států v Evropě je unikátní a vznikla v roce 2008 jako volné pokračování soutěže Europa Nostra,“ objasnil koordinátor projektu Martin Vokálek. Pobytu v Brdech předchází nejprve online znalostní test s časovým limitem. „Studenti se učí pod tlakem správně pracovat s velkým množstvím informací, což je v dnešní době dezinformací a fake news ohromně důležité.“ Úspěšné týmy pokračují do krajského kola, kde zpracují bezpečnostní analýzu

jednoho z reálných konfliktů či bezpečnostních problémů (letos např. ruský vliv v Evropě, Izrael a Palestina, či Sýrie a IS) a následně ji musí ústně obhájit před porotou z EUROPEA a Eurocenter Úřadu vlády. Nejúspěšnější tříčlenný tým z každého kraje postupuje do celostátního kola. Jeho spoluorganizátorem je i Ministerstvo obrany ČR a Armáda České republiky, zastoupená Velitelstvím pozemních sil a vojáky ze 13. dělostřeleckého pluku, 15. ženijního pluku, 103. centra CIMIC/PSYOPS a dále příslušníky pyrotechnické služby Vojenské policie v Jincích.

„Nečekala jsem, co se bude dít, ale na každou věc jsme byli připraveni. Nějaké informace jsme měli, záleželo, jak jsme je použili v praxi. Člověk musel jednat pod strašným stresem,“ přiznala Tereza Kořenková z Hradce Králové. Všichni studenti se shodli, že náročný týden byl pro všechny velkou výzvou, kdy si často sáhli až na dno svých psychických i fyzických sil, ale současně jim pomohl k tomu naučit se týmové spolupráci v kolektivu cizích vrstevníků. „Studenti simulují, že jsou diplomaté, kteří přijeli na území fiktivního státu Dormenistánu a hledají zde důkazy, které ukazují na situaci v zemi,“ upřesnil

Martin Vokálek. „Spojení s armádou na organizaci celostátního finále je extrémně důležité, jelikož vojáci studentům zprostředkovávají unikátní aktivity pro účastníky, kteří se mimo jiné učí pohybu v terénu a zvládání různých výzev, které mohou potkat diplomaty a další veřejné činitele na neklidném území. Spolu s členy EUROPEA se vojáci studentům plně věnují a učí je řadě dovedností. Zprostředkovávají mladým lidem z celé republiky přímou zkušenost s naší armádou a její činností, a především díky spolupráci s vojáky nemá taková soutěž u nás ani v jiných státech obdoby.“ Po celý týden účastníci plní nejen úkoly, spojené s diplomatickým vyjednáváním či představením vlastní země, kterou zastupují, ale i různými tzv. outdoorovými aktivitami, které pro ně zabezpečují vojáci. Sem patří například topografie, prvky z praktického vojenského lezení, poskytování první pomoci nebo překonávání minového nebezpečí. „I pro nás je zabezpečení soutěže novou zkušeností, protože se učíme pracovat s mladými lidmi. Současně nás to posouvá dál ve vyučování a metodice ve vlastní jednotce, protože mladí lidé jsou dnes jiní.

Vidíme jejich motivaci a zápal," uznal nadrotmistr Karel Háječek, který pracuje jako instruktor skupiny učebně výcvikových zařízení Prvku posádkové podpory u 15. ženijního pluku.

Matěj Marek z Havlíčkova Brodu, který se ve volném čase věnuje bojovým sportům, běhá překážkové závody a zajímá se o přežití v přírodě, zde své znalosti výborně zúročil a se svým týmem skončil na 3. místě. „Upřímně? Po výhře jsem netoužil a nepočítal s ní, mnohem důležitější pro mě bylo toto státní kolo, kde jsme se mohli naučit mnoho zajímavého a cenného od AČR. Jezdím na outdoorový tábor, a ten mě vyškolil, co si sbalit. Vím, že stačí bunda a mít suché nohy. Zde velmi oceňuji lidský přístup a profesionalitu vojáků, kteří nám denně dokazovali svými výkony, že naše armáda je na vysoké úrovni. I Ondřej Kovanda z aktivní zálohy ukázal, že záložáci nejsou ořezávátka," uznal student, který po prázdninách zamíří studovat program Bezpečnostní a strategická studia na Masarykově univerzitě.

Jedním z instruktorů Europa Secura byl i svobodník Ondřej Kovanda, který je již druhým rokem zařazen u aktivní zálohy na pozici střelce u 42. mechanizovaného praporu v Táboře. Soutěže se účastní ve svém volném čase, již třetím rokem je členem organizačního týmu

pro celostátní kolo. Nejdříve byl samotným účastníkem, takže si na vlastní kůži zkusil to, co nyní zažívají studenti. „Nejvíce mě baví a naplňuje kontakt s účastníky, sledování toho, jak se učí novým věcem, jak se staví k neznámému a jak mezi sebou vytváří nová přátelství. Velká část studentů po týdnu odjíždí s tím, že překonali sami sebe a zvládli pro ně do té doby nepředstavitelné věci." Svobodník Kovanda studuje právnickou fakultu Univerzity Karlovy.

„O armádu jako takovou jsem se zajímal dlouhodobě, a právě soutěž Europa Secura byla jedním z posledních impulzů se přidat. Protože však studuji civilní vysokou školu a do armády jsem se chtěl přidat ještě při studiu, volba AZ byla jasná. V AZ jsem velice spokojený, protože dělám něco, co má smysl a zároveň se naučím spoustě nových věcí, které si nevoják nemá šanci ani vyzkoušet. Líbí se mi přístup celého našeho útvaru k ‚záložákům‘, naši instruktoři

nás učí to stejné jako profíky a spolu s praporem cvičíme i na vyvedeních."

I příslušníci z užšího týmu spoluorganizátorů z Ministerstva obrany a Velitelství pozemních sil hodnotili spolupráci pozitivně: „Po měsících práce bylo skvělé vidět finalisty přímo v Brdech. Celý týden pro ně byl zcela jistě nezapomenutelným zážitkem pro svoji náročnost. Vidět jejich úsměvy bylo nejhezčí odměnou pro mě i všechny vojáky, kteří se zde na všem podíleli," přiznal Petr Toman, který akci koordinoval za Ministerstvo obrany ČR.

V letošním roce se do soutěže zapojilo téměř šestnáct set středoškoláků. Z nich se do finále probojovalo pouze čtyřicet dva a z nich pouze tři vítězné týmy, tedy devět studentů, vyhrálo studijní cestu do Bruselu, organizovanou Zastoupením Evropské komise v ČR. V letošním roce se v rámci ní setkali a diskutovali mimo jiné s komisařkou Věrou Jourovou a také navštívili velitelství NATO, kde diskutovali také s velvyslancem ČR při NATO Jiřím Šedivým.

Studenti Univerzity obrany vyvinuli počítač ovládání zbraní pro malý bitevní letoun

Zvítězili v soutěži AERA Vodochody

„Byly to noci, víkendy i celé dovolené, museli tomu přinést spoustu obětí. Univerzitě to přineslo úspěch v konkurenci ČVUT, kterou jsme od počátku považovali za velmi silného konkurenta, dokonce silnějšího než jsme my, a jenom díky odhodlání kluků, kteří se na naší straně zúčastnili, Univerzita obrany dokázala zvítězit.“ Takto popisuje přístup pětice studentů k úspěšnému projektu AEROBooster podplukovník Josef Bajer, který na práci vývojového týmu dohlížel jako supervizor.

Katedra letecké techniky jako součást Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany připravuje vojenské profesionály-specialisty leteckých odborností v oblastech vojenského pozemního personálu inženýrsko-letecké služby a letecké radionavigační služby. Kromě výuky se věnuje také výzkumu především v oblasti leteckých senzorických systémů, navigačních systémů a simulačních technologií pro výcvik pilotů. Proto bylo logické, že se její studenti do projektu AEROBooster intenzivně zapojili.

Soutěž pro vysoké školy

Vše začalo tím, že výrobce letounů se stoletou tradicí AERO Vodochody AEROSPACE oslovil Univerzitu obrany, stejně jako další technické školy, s nabídkou soutěže. Cílem bylo vyvinout počítač ovládání zbraní pro malý bitevní letoun. Do soutěže se kromě Univerzity obrany zapojily ještě tři týmy ČVUT, z nichž jen jeden projekt dokončil.

Veškeré náklady spojené s realizací projektu financovalo ve stanovené výši AERO Vodochody AEROSPACE. Studenti si sami museli objednávat součástky a náklady následně vyúčtovat. Nakládání s rozpočtem bylo i jedním z kritérií hodnocení.

„Vytvořili jsme funkční řešení počítačového ovládání zbraní. Pilot je díky němu schopný prostřednictvím multifunkčního displeje a s použitím simulačního pulťku pro ovládání podvozku předávat signály do zbraní,“ popisuje podstatu AEROBoosteru rotmistr Josef Blažek, v době realizace projektu student 5. ročníku oboru Letecká technika – Avionika a výzbroj na Katedře letecké techniky FVT. Spolu s ním byla ve výběrovém řízení pro projekt vybrána téměř desítka studentů z různých ročníků, do konečné fáze se jich však dostalo jen pět. Spolu s Josefem Blažkem to dále byli rotmistři Jan Pecina (studijní obor Komunikační a informační systémy – IT) a Petr Topolský (studijní obor Letecká technika – Avionika a výzbroj), rotný Martin Bareš (studijní obor Letecké radionavigační

systémy) a četař Matouš Smatana (studijní obor Vojenský pilot).

Celý vyvinutý systém komunikuje oběma směry. Pilot je schopný zadávat zbraním určité informace, dokáže zapínat a vypínat například chlazení koordinátorů, režimy zamíření. A naopak zbraň je schopná komunikovat směrem k pilotovi do multifunkčního displeje. „Dále jsou tam zavedeny různé režimy střelby, odhození veškeré výzbroje, kterou s sebou letoun veze, zbraněmi je možné střílet po párech, dále počítač zachovává symetrii letounu, kdy střelba probíhá zbraněmi od kraje ke středu. Počítač dokáže ovládat několik druhů zbraní, ať už jde o řízené střely Sidewinder, rakety řízené i neřízené, rakety vzduch-země, vzduch-vzduch. Je také možné zavěsit kanonový kontejner a také se v jeho případě dají přepínat a volit různé režimy střelby,“ popisuje schopnosti počítače rotmistr Blažek.

Člen úspěšného týmu přidává i další stěžejní okolnost: „Všechny součástky v letadle by měly podléhat nějaké normě spolehlivosti. AERO Vodochody chtělo, abychom použili součástky, které jsou certifikované, nebo jejich

ekvivalenty. To byl také jeden z důvodů zadávání soutěže, protože jsme jako studenti strávili dlouhou dobu zjišťováním, jaké použitelné součástky nás vyjdou nejlevněji.“

Hektické finále

Ze dvou prezentovaných projektů, které byly týmy schopné dokončit až do úplného závěru, vybrali zástupci AERA Vodochody jako vítězný ten z Univerzity obrany. „Vyhlášovatel soutěže reagoval pozitivně. Byl jsem u výsledného hodnocení, všichni koukali, že to překračuje jejich očekávání. Důraz byl totiž kladen na technickou, ale i prezentační složku, tedy nejen, aby to správně fungovalo, ale také to dobře vypadalo,“ popisuje podplukovník Bajer průběh výsledného hodnocení.

Samotné finále přípravy projektu bylo přitom značně hektické, jak ho popisuje rotmistr Blažek: „Měli jsme chvíli před koncem zkušebního období, proto jsme se snažili udělat zkoušky co nejdříve, abychom měli čas na odevzdání projektu. Poslední týden jsme skoro ani nespali. V osm ráno jsme začali v laboratoři, o půlnoci jeli domů, přičemž čas pro spánek se stále zkracoval. Poslední den v neděli jsme nespali vůbec a v pondělí jsme to vezli do Vodochod.“

„S komisí, která vyhodnocovala výsledky, komunikovali studenti i po skončení soutěže a pokračovali tím ve vyjasňování otázek, postupů a úvah, se kterými se pustili do realizace projektu,“ popisuje další osud projektu Lucie Sýkorová ze společnosti AERO Vodochody AEROSPACE. Někteří studenti po skončení studia odcházejí k útvarům, proto nyní dojde k obměně složení týmu. Vývoj však bude pokračovat. „Studenti, kteří v tom týmu byli, nabrali obrovskou zkušenost a teď se chovají úplně jinak,“ hodnotí přínos projektu Josef Bajer. „Na projektu jsem se toho moc naučil, doporučil bych každému, aby se do něčeho podobného zapojil. Ze zkušeností, které jsem v projektu nabyl, teď třeba hodně čerpám při přípravě diplomové práce. Týká se to například návrhu plošných spojů, kde jsem se vyvaroval mnoha chyb, protože vím, na co si mám dát pozor,“ dodává rotmistr Blažek.

Text a foto: Viktor Sliva

Výběrové řízení k 4. výsadkové rotě AZ 43. výsadkového praporu dokončilo 11 z 19 účastníků

Chrudim! Chrudim!

To byla první slova jedenácti účastníků výběrového řízení k 4. výsadkové rotě aktivní zálohy 43. výsadkového praporu, kterým se podařilo splnit požadované limity všech disciplín. Začínalo jich devatenáct a osm jich náročným sítím neprošlo. K výsadkářským zálohám se poprvé v historii jednotky zařadí i žena.

„Do Chrudimi dorazilo devatenáct uchazečů, kteří se do výběrového řízení přihlásili,“ říká nadporučík Pavel Kinc, náčelník skupiny výcviku Aktivní zálohy 43. výsadkového praporu Chrudim. „Teď v červenci proběhlo druhé výběrové řízení, to první se uskutečnilo v březnu. Vždy během dvou víkendových dnů musí uchazeči silové a vytrvalostní disciplíny nejen dokončit, ale především je splnit v určených limitech. To vše pod neustálým dohledem instruktorů, psychologů a zdravotníků z řad příslušníků 43. výsadkového praporu a také z 4. výsadkové rotě aktivní zálohy.“

Nejdůležitější disciplíny pak z pohledu výsadkářů byly ty, které se plní v družstvu. „Nám nejde o jednotlivce, ale o týmy, které spolu musí vzájemně spolupracovat. Byl to zejména běh s kládou na pět kilometrů, kdy tuto disciplínu absolvují v šestičlenném družstvu. Po celou dobu spolu musí komunikovat, spolupracovat a koordinovat družstvo,“ upřesňuje Kinc.

Jednou z disciplín bylo uplavat 300 m libovolným způsobem.

Kousnout se a nevzdat to

V prvním dnu čekalo na devatenáct zájemců vstupní přezkoušení z fyzické přípravy. Byly to klasické sedy-lehy, kliky a dvanáctiminutový běh. Už tímto sítím neprošli tři účastníci. Netažili se však tím, že na sobě budou „makat“ a příští rok to zkusí znovu.

Další disciplíny se odehrály v bazénu. Jednalo se o uplavání 300 metrů volným způsobem, potápění a vylovení zbraně z vody a zadržení dechu pod hladinou.

„Plavecké disciplíny prověřují, zda je budoucí záložník schopný uplavat daný úsek v časovém limitu, jestli se umí potopit, i to, zda je schopný se udržet nad vodou,“ vysvětluje nadporučík Kinc. „Udržení se nad hladinou za ztížených podmínek například imituje zamotání se do padáku při seskoku do vody, proto zvládnutí i těchto zdánlivě lehkých disciplín je z pohledu instruktorů bedlivě sledováno.“

Téměř vzápětí následoval přesun do lesního terénu Podhůra a před jednotlivými družstvy stála další výzva – pětakilometrový přesun s kládou ve skupině. Za vydatného deště se družstva pustila do náročného terénu. Po zpátečním přesunu do letištního areálu výsadkářů čekala na účastníky překážková dráha.

Rozřazovací test z tělesné přípravy

Jednotlivá stanoviště museli zvládnout nejdříve jako jednotlivci a pak i v družstvu, ale s kládou. Poslední prověrka fyzicky startovala v půl osmé večer, kdy účastníci vyběhli se zátěží na desetikilometrový úsek. Den však zdaleka nekončil. Dvě hodiny před půlnocí si uchazeče ještě vzali do parády psychologové 43. výsadkového praporu.

25 kilometrů s pětadvaceti kily na zádech

„Jednotlivé disciplíny jsou sestaveny tak, aby se účastníci postupně dostávali jak pod fyzický, tak i pod psychický tlak,“ vysvětluje náčelník skupiny výcviku AZ nadporučík Kinc. „Nyní mají tak dvě tři hodiny spánku a v půl čtvrté ráno je čeká asi nejtěžší úsek výběrového řízení – pěší přesun jednotlivců s nejméně pětadvaceti kily na zádech. Pro záložníky bojových jednotek je limit šest hodin, pro záložníky štábu pak devět.“ Druhý den po noční disciplíně byla znát únava téměř na všech, kteří to nevzdali. Ale zdaleka neměli vyhráno. Poslední fyzická zabíračka, kdy bylo opravdu nutné se „kousnout“, byl přesun se zraněným na nosítkách. Ale všech pokračujících jedenáct účastníků výběrové řízení dokončilo a zvládlo. Byla mezi nimi i žena – Simona Klimešová.

„Výběrová řízení k naší rotě pořádáme od roku 2016 a za tu dobu se přihlásilo i několik uchazeček,“ konstatuje nadporučík Kinc. „Nikdy se však žádné nepodařilo náročné limity splnit. Dnes tu tedy máme historicky první ženu, která to zvládla.“

Únava, křeče i puchýře

„Pro mě bylo nejhorší zvládnout ten noční pochod,“ říká jednatřicetiletý podnikatel v IT Michal Ptáček. „Podcenil jsem přípravu a zhruba v půlce jsem dopltil na špatnou volbu batohu. Musel jsem se fakt kousnout, nevzdat to a dojít silou vůle do cíle. A to jsem přípravě věnoval téměř rok. Denně jsem běhal, cvičil, ale i tak jsem některé disciplíny doslova flusal krev. Instruktoři tu jsou extrémně tvrdí, ale zároveň spravedliví. Měl jsem i obavy z toho, jaké typy lidí tu potkám. Ale strašně mile mě překvapilo, jaká se tu utvořila skvělá parta a jak skvěle jsme si sedli.“

Dalším úspěšným účastníkem byl šestadvacetiletý obchodní manažer Adam Ptáček. „Do aktivní zálohy jsem vstupoval z principu. Chci pomoci, když to bude potřeba. Ať už při ohrožení státu nebo třeba při povodních. Když jsem se dověděl, že existuje možnost působit u bojové jednotky výsadkářů, vzal jsem to jako výzvu a chtěl jsem dokázat sám sobě, že na to mám. Pro mě osobně byl nejtěžší disciplínou běh s kládou na pět kilometrů v družstvu a potom ten závěrečný běh s nosítky při evakuaci raněného. To mi dalo fakt zabrat a dokončil jsem to jen silou vůle. Ale dal jsem to, a to je nejdůležitější!“

Přesun s kládou ve skupině na 5 km

Po nočním pěším přesunu měl práci i zdravotnický záchranář 43. vpr nadrotmistr Václav Hrdina.

První žena splnila limity

První ženou, která splnila všechny požadované limity výběrového řízení, je operátorka v automobilce Simona Klimešová. „Nejtěžší bylo překonat bolest z puchýřů. Boty mě zradily při nočním pochodu, kdy mi odpadla podrážka. Naštěstí jsem měla v batohu tenisky, ale puchýře jsem měla po celých chodidlech. Nezbyvalo mi než to před poslední disciplínou prostě rozchodit. A přestat vnímat bolest. Ale mám radost, že jsem to dala. Rok jsem se denně připravovala, ale stejně se z toho budu několik dnů vzpamatovávat. Víím, že tímto výběrovým řízením to nekončí, ale vlastně začíná. Takže co nejdřív začnu zase makat na fyzice.“

Velkou prací po nočním vytrvalostním přesunu měl zdravotnický záchranář 43. výsadkového praporu nadrotmistr Václav Hrdina. „Nejdůležitější je všem případným následkům zátěžových disciplín předcházet. Při fyzické zátěži dochází pocením nejen ke ztrátě vody v organismu, ale zároveň se z těla vypařují i další látky, jejichž nedostatek může způsobit svalové křeče. Proto je nutné už před výkonem jimi organismus předzásobit a během výkonu doplňovat. Jedním z míst, kde dochází k největšímu pocení, jsou chodidla. Proto také nejvíc puchýřů měli účastníci na plošných nohou. Tady je rada výsadkářů – zatejpovat nebo co nejvíce stáhnout místa,

kde dochází k otlakům a dvoje ponožky do boty. Ale jinak tu žádné úrazy nebyly a všichni to zvládli na výbornou.“

Text: Jana Deckerová,
foto: autorka a rtm. Jakub Školník

Příslušníci 41. mechanizovaného praporu připravili letos již 4. ročník Memoriálu Davida Beneše

Vzpomínalo se v Žatci i v Litvě

Střelba z pistole, hod granátem, transport raněného, budování minového pole nebo noční třicetikilometrový pochod s dvaceti kily na zádech. To jsou jen některé disciplíny, do nichž se během dvou dnů zakouslo 18 čtyřčlenných týmů mechanizovaných jednotek napříč armádou v rámci Memoriálu Davida Beneše.

To vše jako připomínku jednoho z pětice vojáků, kteří zahynuli před pěti lety v Afghánistánu po útoku sebevražedného atentáčníka. Část memoriálu proběhla i v Litvě, kde vojáci 41. mechanizovaného praporu ze Žatce nyní působí v rámci alianční předsunuté přítomnosti. Zúčastnili se ho i zástupci několika armád NATO.

„Memoriál je důstojnou vzpomínkou nejen na našeho kolegu a kamaráda Davida Beneše, ale na všechny padlé válečné veterány, kteří zahynuli při plnění služebních povinností. Nikdy na ně nezapomeneme,“ říká velitel 41. mechanizovaného praporu a současně ředitel závodu podplukovník Stanislav Kočica.

Prověrka komplexní schopnosti

Jednotlivé disciplíny zvolili organizátoři tak, aby obsáhly vše, co musí každý voják mechanizované pěchoty zvládnout. „Základem byla střelba z pistole, útočné pušky po zátěži a hod cvičného granátu na výseč. Následovala střelba dvojic na dlouhé vzdálenosti, při níž se museli vojáci vzájemně krýt, a transport raněného,“ pokračuje podplukovník Kočica. „Na třetím stanovišti družstva pak střílela na různé položky cvičnou municí z podvěsného granátometu.“ Další disciplínou bylo páskování munice na čas, hod granátem na přesnost vleže, hod granátem na přesnost z vozidla Pandur a pak následoval noční třicetikilometrový pochod s dvaceti kily na zádech. „Trasa vedla z posádkové střelnice Vršovice do Žatce a účastníci ji museli zvládnout v šestihodinovém časovém limitu. Hodnotilo se samozřejmě pořadí družstev,“ konstatuje vrchní praporčík 41. mechanizovaného praporu František Němec.

Druhý den začal časně ráno ve výcvikovém prostoru Pereč. První disciplína prověřila soutěžící z ochrany proti zbraním hromadného ničení, při které si vyzkoušeli taktický pohyb a manipulaci se zbraní v prostředcích individuální ochrany jednotlivce. Poté následovalo sestavování a příprava radiostanic k provozu po fyzické zátěži. Fyzičku si jednotlivá družstva otestovala v disciplíně, kdy museli dopravit protitankové miny na určené místo plazením.

Prověřovalo se také umění číst v mapě, kdy soutěžící museli určit souřadnice a rychle se přesunout na dané koordináty. Znalosti ze zdravotnické přípravy vojáci využili při ošetření a transportu raněného s výstrojí a zátěží. Následovala taktická dráha s transportem 120mm minometu na čas.

Povzbuzovala i veřejnost

Poslední dvě disciplíny se uskutečnily na žateckém sportovišti Flora. „Byli jsme překvapeni velkým zájmem veřejnosti, která přišla vojáky povzbuzovat,“ prozradil velitel 41. mechanizovaného praporu Kočica.

Domáci ze 41. mechanizovaného praporu sice nezmohli, odměnou jim ale mohla být spokojenost všech účastníků. „Byl jsem na všech ročnících, protože David byl můj kamarád a touto soutěží si ho vždy rád připomínáme,“ říká nadrotmistr Jakub Havel ze 14. pluku logistické podpory Pardubice. „Zároveň musím přiznat,

že celá soutěž je rok od roku náročnější, komplexnější a víc se přibližuje k reálné činnosti vojáka mechanizované pěchoty. V dalším ročníku určitě nebudu chybět.“

Zvítězil Hradec

V konečném pořadí obsadilo první místo na bedně družstvo 44. lehkého motorizovaného praporu z Jindřichova Hradce, na druhé příčce skončilo družstvo 14. pluku logistické podpory z Pardubic a třetí bylo družstvo 74. lehkého motorizovaného praporu z Bučovic.

„V letošním roce se tu utkalo celkem 72 vojáků v 18 družstvech, což je pro nás zatím rekord,“ konstatuje za organizátory vrchní praporčík

41. mechanizovaného praporu František Němec. „Některá družstva jsme museli z důvodu kapacity střelnice i odmítnat. Ale velký zájem o soutěž napříč armádou nás velmi těší.“

K hodnocení se přidal i velitel praporu podplukovník Stanislav Kroča. „Tolik týmů jsme tu ještě neměli. Akce se velmi vydařila, myslím si, že pro všechny soutěžící byla i velkým přínosem. Tentokrát se k nám na dálku přidali i naši příslušníci, kteří nyní působí na zahraniční misi v Litvě, včetně vojáků aliančních armád.“

Text: prap. František Němec a Jana Deckerová,
foto: plk. Eduard Stehlik a 41. mpr Žatec

Vojenský fond solidarity a Mikov spouští projekt „Válečný veterán“

Nůž s patinou

A fakta

Generál Josef Bílý
(30. 6. 1872 – 28. 9. 1941)

Absolvoval kadetku v Terstu a Válečnou školu ve Vídni. Za první světové války velel rakousko-uherskému pluku a později zvláštní skupině. Po jejím skončení se přihlásil do československé armády. V letech 1920 až 1928 velel 16. a 6. divizi. Následujících sedm let působil jako zemský vojenský velitel v Čechách.

Od začátku německé okupace se zapojil do odboje. Stal se členem tzv. Rady starších. Ta dala podnět k založení ilegální protinacistické vojenské odbojové organizace Obrana národa vzniklé koncem března 1939. Po 30. červnu 1939 se armádní generál Josef Bílý stal jejím hlavním velitelem.

Po řadě zatýkání se gestapu podařilo Obranu národa částečně paralyzovat. Bílý žil od prosince 1939 v ilegalitě. Dne 14. listopadu 1940 byl zatčen gestapem a uvězněn v Praze na Pankráci a v Terezíně. Následně byl odsouzen k trestu smrti a 28. září 1941 zastřelen.

Při slavnostní prezentaci limitované série 200 kusů důstojnického nože M-1917, vytvořeného na motivy osobní zbraně válečného hrdiny generála Josefa Bílého, zahájil Mikov ve spolupráci s Vojenským fondem solidarity unikátní projekt. Cílem je propojit vzpomínku na hrdinství českých a československých vojáků s humanitární pomocí pozůstalým po padlých vojácích i vojákům, kteří ztratili zdraví při plnění svých služebních povinností.

„Každý rok chceme uvést na trh jeden nůž, který bude inspirován některou z významných vojenských misí naší armády. Z každého prodaného nože pak budeme přispívat na Vojenský fond solidarity. Konkrétně u nože M-1917 to bude částka 500 Kč za každý prodaný kus,“ řekl Karel Ježek, ředitel firmy Mikov. Přestože se u tohoto prvního nože projektu jedná o limitovanou sérii kopie historické zbraně, následující nože již budou autorské originály zhotovené podle návrhů mjr. Romana Hippíka. Dalším v pořadí je nůž s pracovním názvem Storm, který bude připomínkou armádní účasti v tzv. první válce v Zálivu.

Důstojnická, raritní verze

Zatímco běžným typem útočného nože M-1917 byli vyzbrojováni i řadoví příslušníci útočných jednotek, jeho důstojnická varianta byla reprezentativním provedením. U útočných jednotek tak přímo symbolizovala hierarchické postavení. U jiných druhů vojska pak měl tento nůž spíše charakter módního doplňku, který velitelům při velení v boji nahrazoval šavli. Délka nože 326 mm se středovým

hrotem a falešným ostřím plně respektovala potřeby zákopové války. Pro ochranu ruky bojujícího vojáka byl nůž opatřen příčkovou záštitou ve tvaru elipsy. M-1917 se nosil v ocelové pochvě s koženým poutkem. Od roku 1917, kdy byl zaveden do výzbroje rakousko-uherské armády, byl vítanou kořistní zbraní.

Dle historického originálu

Výše představený typ vychází z pozůstalosti generála Josefa Bílého. Po tomto výjimečném veliteli zůstalo velké množství chladných zbraní, které nejen nosil, ale také dostal jako

projev úcty od svých podřízených. Řadu z nich lze spatřit ve sbírkách Vojenského historického ústavu v Praze na Žižkově. Žel, jeho důstojnická verze nože M-1917 zde však není, protože je součástí soukromé sbírky. To byl další z důvodů pro výrobu jeho hodnověrné kopie. Každý majitel limitované číslované edice tohoto nože tak bude moci mít jeho hrdinství stále na paměti a vzdát hold generálovi, který byl opravdovým vojákem a vzorem vojenské cti a také přispět na dobrou věc.

Domino

Na letišti 24. základny dopravního letectva Praha Kbely se v červenci uskutečnilo cvičení vojenských hasičů Capable Fireman and Rescuer 2019. Zúčastnilo se ho téměř sto padesát hasičů vojenských leteckých základen a újezdů, ale pravidelnými účastníky jsou i zástupci složek integrovaného záchranného systému – konkrétně hasičské záchranné sbory Středočeského, Karlovarského, Pardubického, Plzeňského kraje a hasičské jednotky Hlavního města Prahy. V rámci cvičení jsou simulovány letecké nehody na letecké základně a vojenští hasiči jsou pravidelně pro tyto účely školeni. Výcvik tentokrát probíhal nejen na kbelských strojích – letounu CASA C-295 M, Airbusu A-319 CJ, JAK-40, L-410 a vrtulnících Mi-8 a W-3A Sokol s Bambi vakem, ale přiletly také stíhací letouny JAS-39 Gripen a L-159 ALCA nebo vrtulníky Mi-24/35 a Mi-171Š.

Studenti a příslušníci stálého stavu Univerzity obrany Brno podpořili charitativní akci Vojenský fond solidarity. Společnými silami se jim podařilo zdolat na lezeckém trenažéru Jakub výškový rozdíl odpovídající nadmořské výšce nejvyšší hory světa – Mount Everestu. Po úspěšném zdolání vrcholu si vytýčili i další metu, která měla daleko vyšší cíl spojený s charitativní pomocí. Účastníkům se podařilo mezi sebou vybrat téměř padesát tisíc korun, které směřují do Vojenského fondu solidarity.

Ve vojenském zařízení Měřín se uskutečnilo metodické shromáždění právní služby AČR. Úvodním bodem programu bylo vyhodnocení činnosti právní služby, které provedl náčelník právní služby AČR plukovník gšt. Emil Horčíčka. Dalším bodem programu byly přednášky zaměřené na poznatky získané z praxe, aktuálně řešených kauz a zkušenosti ze zahraničních operací. Druhý den navštívil shromáždění zástupce náčelníka Generálního štábu – inspektor AČR generálmajor Milan Schulc, který seznámil přítomné účastníky s prioritami, jež stanovil jako správce vojenské odbornosti právní služba (ČVO 82) na následující období.

Dvě desítky příslušníků NATO se v minulých dnech ve Vojenském újezdu Březina učily, jak zvládnout krizové situace v nebezpečných oblastech. Nešlo o vojáky, ale o civilní pracovníky, kteří se pod hlavičkou NATO zanedlouho vydají do misí například v Afghánistánu či Mali. Kurz přežití každoročně organizuje Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov.

Ředitel Agentury služeb nabízí:

Volné pracovní místo o. z. – referent majetkové správy

platová třída 11

- místo výkonu práce – Praha 6, Generála Píky 1;
- stupeň bezpečnostní prověrky „Vyhrazené“;
- pracovní poměr na dobu určitou 1 rok, po uplynutí doby určité možnost na dobu neurčitou.

Požadavky:

- VŠ vzdělání (Bc., ÚS s maturitou – odpočet let za nesplnění vzdělání)

Bližší informace: Bc. Ibolja Machů, tel. 602 157 779, 973 215 464.

Nabídky se strukturovaným životopisem do 15. 9. 2019 na adresu:

personalistka Bc. Šumpelová Zdena, Vojenské zařízení 5810, Generála Píky 1, 161 05 Praha 6

Šumpelová Zdena – VZ 5810 – ŠIS AČR
sumpelovaz@army.cz, tel. 702 008 065

Osmý ročník Memoriálu Vojtěcha Plačka s mezinárodní účastí

Zvítězil pes Awax

Obranářský závod se uskutečnil již tradičně v Mladkově v Orlických horách. Třídenní klání hlídkových psů připomnělo již jedenáct let od úmrtí kynologa Vojenské policie Vojtěcha Plačka, který zemřel při plnění služebních povinností. Závod se koná právě na jeho počest.

Mezi soutěžícími, kterých bylo celkem deset, byli zástupci Vojenské policie, Armády ČR, Policie ČR, Vězeňské služby, Celní správy a Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky. Na psovody a jejich čtyřnohé svěřence si tentokrát organizátoři z Velitelství Vojenské policie Olomouc připravili osm soutěžních disciplín. Každá byla náročná a prověřila schopnosti psovodů a jejich čtyřnohých svěřenců. Pro služební psy byl jednou z nejobtížnějších disciplín takzvaný revír, v němž má pes dvě a půl minuty na nalezení hledané osoby v lesním prostředí. Čas přitom běží od okamžiku, kdy je pes vypuštěn psovodem. Nechybělo zde ani zadržení pachatele, kdy se pes u hledané osoby posadí, štěkotem přivolá svého psovoda a ten může díky povelům určit, co má pes dále dělat. Je samozřejmé rozdíl, pokud se hledá ztracená osoba nebo pachatel trestné činnosti. I tyto situace jsou součástí závodu, kdy kupříkladu agresor vyběhne s cílem

napadnout psovoda. Pouze v jednom případě byl služební pes pomalejší, v drtivé většině by byl však pachatel zneškodněn dávno před přiblížením se k psovodovi.

Memoriál je připomínkou kolegy

„Od úmrtí Vojtěcha Plačka, který byl naším kamarádem, skvělým psovodem a hlavně mentorem s dobrým srdcem, uběhlo již jedenáct let. Tento memoriál je tak i připomínkou těžké ztráty, kterou služební kynologie úmrtím Vojty utrpěla. Zůstane navždy v našich srdcích a já jsem moc rád, že se zde každoročně scházíme a tím i uctíváme tohoto výjimečného člověka,“ uvedl major Petr Gola z Velitelství Vojenské policie Olomouc. Major Gola přichystal pro všechny soutěžící skvělou atmosféru, zázemí, ale rovněž výtečnou kuchyni, jelikož ani na tu se nesmí zapomenat. Mezi hosty nechyběl ani plukovník Miroslav Murček, jenž je autorem nápadu uskutečnit tento závod. „Po nečekané

smrti mého podřízeného a zároveň velkého kamaráda Vojty Plačka jsem přemýšlel, jak si jeho odkaz připomínat, až jsem dostal nápad uspořádat každoroční soutěž kynologů se služebními psy,“ uvedl plukovník Miroslav Murček, náčelník Vojenské policie, který se i přes své služební povinnosti rovněž jako host zúčastnil závěrečných disciplín a po závodu předal věcné dary soutěžícím.

Všichni psovodi uspěli

Závod se podařilo dokončit všem dvounohým i čtyřnohým účastníkům. V desítku soutěžících nechyběla ani žena, psovodka Simona Janoušková z Chotyně se psem Lukášem. Absolutním vítězem a držitelem putovního poháru a plakety se stal nprap. Marek Reindl se psem Awaxem z Vězeňské služby, druhou příčku obsadil nstržm. Matúš Hovanec se psem Arniem ze Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a třetí příčka patřila

Absolutní vítěz nprap. Marek Reindl s Awaxem (uprostřed)

pprap. Ladislavu Hudci se psem Kurtem z PČR Jihomoravského kraje. Nejposlušnějším psem se stal Messi rtn. Pavla Petra z VeVP Tábor, který dosáhl 93 ze 100 bodů. Všichni účastníci kromě pohárů, plaket, diplomů a uznání svých kolegů získali i dary pro své čtyřnohý svěřence a drobnosti od sponzorů, přičemž jeden ze zástupců, pan Jaroslav Cejthamr ze Savotty, přislíbil svoji účast a podporu i pro další ročníky. „Byl to můj první závod, já sám jsem sloužil u Hradní stráže, a proto mi bylo ctí alespoň drobnostmi podpořit soutěžící, jelikož sám vím, kupříkladu díky synovi, který hraje fotbal, že jakákoliv podpora a věcný dar potěší.“

Text a foto: Michal Voska

Perfektní ukázka souhry psa a psovoda

Všichni účastníci Memoriálu

Nrtm. Pavel Knotek

Příslušníci Čestné stráže uspěli v prestižní soutěži americké Národní gardy Best Warrior v Nebrasce

Na posádce nechybí bojovníci

Nadrotmistr Pavel Knotek má postavu dlouhána, skoro by se dalo říci hromotluka. Má také za sebou léta služby v jednotce Čestné stráže Armády ČR. Stovky pietních a ceremoniálních akcí, měsíce tvrdého drilu cviků se zbraní. V této oblasti se z něho stal skutečný profík. Jinak by totiž ani nemohl působit na pozici instruktora Čestné stráže. Stejně dobrou má ale i fyzickou kondici, střelbu a také taktiku. To ostatně potvrdil letos na jaře, když se v prestižní americké vojenské soutěži Best Warrior umístil na čtvrtém místě.

Soutěž Best Warrior se konala od 11. do 13. dubna ve výcvikovém centru Greenleaf Training Site v Nebrasce. Pořádala ho Národní garda. „Do Nebrasky jsme dorazili o týden dříve. Se mnou tam byl ještě kolega svobodník Lukáš Koukola, který se umístil jako druhý v kategorii poddůstojníků. Ubytovali nás v kasárnách Národní gardy poblíž města Hastings. Přidělili nám dva rotmistry, kteří se o nás během pobytu starali a všude nás doprovázeli,“ vzpomíná nadrotmistr Pavel Knotek. „Nejvíce jsme asi jejich pomoc ocenili při procvičování sborky a rozborky amerických zbraní. To bylo pro nás něco nového, co jsme museli v poměrně krátkém čase nadřilovat. Ale nakonec jsme to bez problému zvládli.“

Významný prostor měla střelba

Samotná soutěž byla rozdělena na teoretickou a praktickou část. Součástí teorie byla mimo jiné zkouška v anglickém jazyce zaměřená na znalost základních řádů, všeobecných

právních předpisů souvisejících se službou v Armádě ČR a znalost národních armádních dějin. Tu přezkušovala smíšená česko-americká praporčícká komise, v níž nechyběli oba vrchní praporčíci AČR, přítomní touto dobou v Nebrasce. Tedy jak odcházející štábní praporčík Petr Seifert, tak nastupující nadpraporčík Peter Smik. „Ptali se nás na tradice naší armády, na Gabčíka, Kubiše a další záležitosti. Neměl jsem s tím žádný problém, historie obecně patří k mým koníčkům. Podobné to bylo i se střelbou. Chodím střílet i ve volném čase, navíc v současné době máme dokonce na útvaru střeleckého instruktora. Díky tomu se učíme nové a nové věci. Právě ve střelbě jsme podle mého názoru byli v Nebrasce jedni z nejlepších. Přitom po celou dobu foukal hrozný vítr, což nám samozřejmě komplikovalo přesné zásahy. Museli jsme brát v úvahu jeho sílu. Navíc byla poměrně zima a vítr ještě snižoval pocitovou teplotu,“ vysvětluje Pavel Knotek. „Přestože

to asi u Čestné stráže málokdo předpokládá, věnujeme se i taktice. U útvaru děláme především boj v zastavěné oblasti, cvičíme ale i zelenou taktiku.“

Střílelo se z různých zbraní a většinou po záteži. Před samotnou střelbou museli soutěžící uběhnout dvě stě tři sta metrů. Stresová střelba se dělala po jednotlivcích. Opět byla spojená s během, navíc organizátoři při ní vytvářeli zvukovou bariéru střelbou z kulometu. Střílelo se z různých poloh. Zajímavá byla také terčová technika. Jednalo se o hvězdice, na kterých byly umístěny terče. V okamžiku, kdy je soutěžící zasáhl, se hvězdice roztočily. Čím více bylo zásahů, tím rychleji se točily.

„Po skončení této fáze soutěže jsme přebíhali na další střelnici, kde se střílelo z brokovnice, granátometu a kulometu M249. Od sedmi večer do jedné hodiny po půlnoci byla orientace v terénu. Dostali jsme mapu, buzolu a čísla prvních souřadnic kde byla umístěna schránka. V ní jsme našli další souřadnice

a obdobným způsobem postupovali k následnému stanovišti," vysvětluje nadrotmistr Knotek.

Zaměřeno na sílu a výdrž

Další série disciplín byla zaměřena především na sílu a výdrž. Běh na dvě míle na čas, lehy sedy, kliky a nakonec nebezpečná míle. Začínalo se přitahy, následoval běh po oválu, po každých zhruba dvou stech metrech byla stanoviště, ve kterých se střídaly kliky, sedy lehy atd. „Nemyslím si, že bychom s tím měli nějaké problémy. Potíže nám dělalo spíš to, že jsme dopředu nevěděli, co konkrétně bude soutěž obsahovat. Program jsme poprvé viděli až v okamžiku, když začala," upozorňuje Pavel Knotek. Překážková dráha se poměrně dost lišila od té alianční, případně od té, kterou používáme v naší armádě. Základ byl vyroben ze dřeva. Všude byly gumové výplně. Pokud člověk spadl, bylo to do měkkého.

Také házení granátů představovalo zajímavou disciplínu. „Nafasovali jsme sedm útočných granátů a s nimi jsme házeli na přesnost na vzdálenosti tak do třiceti metrů. Házel se z různých pozic. Jednou to bylo za překážkou vleže, podruhé ve stoje či vkleče. Házel se i na různé figuríny imitující stojící vojáky či vojáky v zákopecch. Házel se i na automobily a další techniku," doplňuje nadrotmistr.

Vše vyvrcholilo zrychleným přesunem na šestnáct kilometrů s plnou polní vázící zhruba dvacet kilogramů, jejíž obsah byl přesně stanoven. Během tohoto pochodu se plnily různé vševojskové disciplíny, jako navázání spojení, ošetření zraněného pod palbou či mimo ni, rozebírání a skládání zbraní. Chemická příprava byla zaměřena na kontrolu masky na těsnost.

Nebrali je jako konkurenci

„Nejvíce nás asi oslovila otevřenost a přátelkost amerických vojáků. Nikdo nám nedával najevo, že jsme z jiné země, případně nějaká jejich konkurence v této soutěži. Už ta cesta do Nebrasky byla zajímavá. Letěli jsme linkou s několika přestupy. Člověk tak měl možnost si ověřit, že i takoveto složitější cestování zvládne a dokáže si sám zařídit řadu věcí. Když jsme dorazili na základnu, vznikl tam nějaký organizační problém, neměli pro nás lůžkoviny. Sebrali jsme se tedy, dojeli do města a koupili si tam deky. Byl jsem rád, že mne velení vyslalo právě na tuto soutěž. Kromě jiného jsem měl možnost si přímo v praxi prověřit svoji angličtinu," usmívá se nadrotmistr Knotek. „V Nebrasce nás asi nejvíce překvapilo, že jsme nikde nesehnali teplý čaj. I přes poměrně chladné počasí do každého nápoje sypali hromady ledu a klimatizace měli zapnuté na maximum. Na ulicích jsme potkávali velice málo lidí. Všichni jezdili auty, nikdo nechodil pěšky, tedy alespoň v těch menších městech, které jsme navštívili.“

Pavel Knotek má za sebou již patnáct let služby u praporu Čestné stráže. Do armády tehdy šel,

protože hledal nějaké zaměstnání. Mezitím se mu ale služba dostala pod kůži. Jako instruktor má na starosti především výcvik vojáků. Říká, že cvičení s puškou vz. 52/57 je náročné. Exhíbiční vystoupení pak představují pomyslnou pralinku na dortu. Bez nich by to dnes již nešlo. Neustále se vymýšlí takřikající nová choreografie. Je to týmová práce. Každý se snaží přijít se svou trochou do mlýna. Ani na nové rekruty si prý nemůže stěžovat. „V poslední době si

můžeme vybírat. Snažíme se brát lidi, kteří jsou na tom motoricky dobře, mají jistou manuální zručnost. Možná sehrává roli i větší prestiž Čestné stráže. Případní zájemci prostě chtějí tuto práci dělat, vybrali si tuto jednotku, není to pro ně jen nějaká nouzovka, aby našli jakékoliv zaměstnání," dodává na závěr.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv Čestné stráže

Domino

Ministerstvo obrany uzavřelo smlouvu s Vojenským technickým ústavem, s. p., k realizaci zakázky „Nákup služby munice 2019/1 – miny 120 mm“ včetně revize jejich prachových náplní a případně výměny truhlíků. Zakázka zajistí obnovení provozuschopnosti min ráže 120 mm, u nichž byla zjištěna degenerace materiálu. Jde o řešení, kterým se resort obrany vyhne nákupu nové munice a případné ekologické likvidaci té stávající, což by bylo ekonomicky nevýhodné. Hodnota zakázky činí 106 167 215 Kč s DPH a doba realizace byla dohodnuta na roky 2019 a 2020.

Ve věku 96 let zemřel v červenci plukovník v. v. Alois Dubec. Za války se přihlásil k vládnímu vojsku, po odvelení do severní Itálie zběhl k partyzánům. V roce 1944 utekl do Británie, kde nastoupil pilotní výcvik u RAF, který však již nedokončil. V roce 2016 mu prezident republiky udělil nejvyšší vyznamenání – Řád Bílého lva.

Nejvyšší představitelé národních ozbrojených sil ze 112 členských států OSN, včetně 56 náčelníků generálních štábů, diskutovali v sídle OSN v New Yorku na téma „vytváření vojenských schopností k naplňování požadavků vyšší efektivity v mírových operacích OSN“. Armádu České republiky na jednání reprezentoval zástupce náčelníka Generálního štábu AČR – náčelník štábu generálmajor Miroslav Hlaváč. Z debaty vyplynula vyšší potřeba některých specialistů v mírových operacích, jako jsou ženisté, logistici nebo zdravotnický personál. Mezi dalšími návrhy v diskuzi bylo zkvalitnění výcviku vojáků před výjezdem a v průběhu mise také navýšení účasti žen v uniformě na mírových operacích.

Novým ředitelem LOM Praha, s. p., se stal Jan Rouček, který vzešel z výběrového řízení. Ministr obrany Lubomír Metnar rozhodl o jeho jmenování ke dni 15. července 2019. Ve funkci Jan Rouček nahradí Romana Planičku, který ke dni 30. dubna 2019 odstoupil ze zdravotních důvodů.

Velitel Pozemních sil Armády ČR generálmajor Josef Kopecký navštívil v Berlíně velitele Pozemních sil Spolkové republiky Německo generálporučíka Jörga Vollmera. Po slavnostním ceremoniálu a pietním aktu u památníku vojáků Bundeswehru, kteří padli v zahraničních misích, následovala diskuse o rozvoji schopností pozemních sil obou armád, zejména v oblasti výcvikových aktivit. Obě armády si vzájemně vyměňují zkušenosti během společných cvičení, v rámci vojenských struktur NATO a EU, při zahraničních operacích a v mezinárodních hotovostních silách. Generálmajor Kopecký také zavítal do důstojnické školy pozemního vojska v Drážďanech, kde se seznámil se systémem vzdělávání vojenského personálu, možnostmi studia a vybavením školy.

„Nový kámoš“

Vojákům může umělá inteligence pomoci nejen v boji, ale i při analýzách či vyhodnocování informací

Umělá inteligence (UI) je v současnosti jedinou technologií, která se umí sama zdokonalovat, a to na základě strojového učení. S největší pravděpodobností se jedná o převratnou technologii, která má potenciál ovlivňovat vývoj a efektivitu využívání kapacit v ostatních oblastech, podobně jako tomu bylo s nástupem výpočetní techniky.

Pokud se týče obecného využití možnosti UI, odkázal bych čtenáře na článek „Možnosti umělé inteligence“ v A reportu č. 11/2018. Mnozí již pochopili význam využití UI a přešli od akademických diskusí k přijetí konkrétních opatření, tj. k definování cílů a vyčlenění prostředků k jejich dosažení. Význam této technologické oblasti si naplno uvědomily především technologické mocnosti jako jsou USA, Izrael, Čína či Rusko a mnohé další země. Mezi státy, které se rozhodly učinit reálné kroky k využití UI v obranné oblasti, patří i Francie. Ta plánuje investovat v letech 2019 až 2025 do vývoje UI 100 mil. EUR ročně. V případě této značně dynamicky se rozvíjející oblasti samozřejmě platí ještě více než kdy jindy, že „situace na bojišti se mění každým okamžikem“.

Nerespektování nových trendů a možností, které poskytují technologie jako je UI, by mohlo vyústit do situace, kdy se opravdu budeme do značné míry připravovat na války minulé.

K efektivnějšímu využívání UI v poslední době přispívá také zavádění 5G sítí (pátá generace

bezdrátových systémů), jež umožní zejména vyšší rychlost přenášených dat a nižší latenci (snížení doby prodlevy, tj. reakčního času) při jejich přenosu.

V případě konvenčních zbraní může dojít v případě selhání či zneužití těchto prostředků k relativně omezeným následkům.

U autonomních zbraní ovládaných UI se však bude potenciál pro negativní dopady stále zvyšovat s ohledem na stupeň nezávislosti a úroveň, kterou budou ovládat.

V současné době se diskutuje o morálních a etických aspektech tzv. Lethal Autonomous Weapons Systems (LAWS). Avšak i přijaté výsledky těchto diskusí a následných dohod budou ovlivněny respektem k jejich dodržování. Pokud se nám v současné době nedaří dodržovat mezinárodní právo a uzavřené dohody, lze pak vůbec apelovat na morální aspekty? Paradoxně tyto systémy mohou být vybaveny příslušnými protokoly mezinárodního práva, a tudíž jejich nasazení bude v jejich souladu.

Jak nejlépe a efektivně začít využívat možnosti UI v AČR? Mnohé naznačil náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opaťa ve svém vystoupení na nedávném Zofinském fóru, který právě tyto schopnosti označil na nového spolupracovníka a „kámose“ našich vojáků. „Naše armáda se neobejde bez umělé inteligence na bázi neuronových sítí. Pomůže nám to nejen při vedení bojové činnosti, ale i při analýzách a vyhodnocování.“ Detailnější odpovědi na tyto otázky by mohla přinést širší komunikace zástupců a odborníků naší armády, domácího průmyslu a vědeckých institucí. Spolupráce s domácím průmyslem a vědeckými institucemi je obecně doposud nepříliš efektivně využívána. Kromě samotné spolupráce je nezbytným předpokladem pro dosažení požadovaných výsledků definování jasných požadavků na vytvoření stabilního prostředí, včetně garantovaného financování domluvených (nasmlouvaných) aktivit (projektů, analýz apod.).

Jednou z potenciálních možností, jak zvýšit šance na rozšíření reálného využití UI v ČR, je, a to i díky snaze předsedy vlády ČR, možnost vybudovat v ČR CoE (Centrum of Excellence) pro UI, jehož součástí by eventuálně mohli být také zástupci AČR. Mimo to získal nedávno CIIRC ČVUT (Český institut informatiky,

robotiky, a kybernetiky Českého vysokého učení technického v Praze) evropský projekt RICAIP (Research and Innovation Centre on Advanced Industrial Production), díky němuž vzniká na CIRC ČVUT evropské centrum excelence pro průmyslovou robotiku a umělou inteligenci se startovací podporou cca 50 mil. EUR.

Pokud budeme chtít reálně rozšířit využívání UI v AČR, mohlo by být jedním z konkrétních opatření zřízení integrovaného projektového týmu s cílem vytvořit koncepci využití UI v AČR a stanovit konkrétní cíle. Další kroky by se měly zabývat definováním postupných cílů a realizačních kroků, odhadem a vyčleněním nezbytných finančních prostředků, získáním specialistů, vytvořením optimální struktury v rámci AČR apod. Je otázkou, jak velká část rozpočtu MO by měla sloužit k vývoji a zavádění UI a dalších technologií do AČR.

Již dnes si lze představit uplatnění UI ve zpravodajské práci s informacemi a jejich vyhodnocování, v zefektivnění opatření v oblasti kybernetické obrany či aplikaci simulačních technologií. UI však lze využívat i v rámci bojové techniky. Jedním z odvětví, kde se UI úspěšně rozvíjí, je automobilový průmysl. Požadavky nezůstávají ani mobilní operátoři a poskytovatelé internetu a dalších informačních systémů. Na tomto příkladu je vidět, že tato duální technologie (využitelná i pro vojenské účely) bude mít široké uplatnění i v oblasti obrany. Toto duální využití představuje zajímavou příležitost i pro výrobce, kteří v rámci vývoje a využití UI nebudou tolik doplácet na měnící se požadavky ozbrojených sil na vyzbrojování, např. v důsledku změn bezpečnostního prostředí.

Obecně lze předpokládat, že nebude jednoduché přinutit technologicky vyspělé státy,

aby se vzdaly své převahy, a to včetně vývoje UI a autonomních prostředků. Nestačí se totiž jen shodnout na pravidlech využívání UI, ale bude nutné vytvořit efektivní mechanismus, jenž by garantoval dodržování uzavřených dohod. To podle dosavadních zkušeností bude vyžadovat výrazný posun v přístupu hlavních světových hráčů. Situaci rovněž komplikují změny v ekonomické oblasti, respektive mocenské ambice případných nových supervelmocí (Čína, Indie). Zavádění autonomních prostředků spolu s UI povede také k dalšímu rozevírání nůžek mezi schopnostmi ozbrojených sil vyspělých (bohatých) zemí a zbytkem světa.

Text: Pavel Lipovský, foto: archiv

Prvním útvarem US Army přezbrojeným na Strykery DVH A1 se v letošním roce stal 2-1. prapor 2. brigádního bojového uskupení 2. pěší divize ze základny Joint Base Lewis-McChord ve státě Washington.

Obrněnec Stryker

Počátkem letošního roku převzala americká armáda první obrněné vozidlo Stryker DVH A1. Na tento typ by v budoucnosti měly být přepracovány všechny původní Strykery, zavedené do služby od začátku 21. století až do konce jeho první dekády.

Obrněná vozidla řady Stryker, prosazená do arzenálu US Army jejím bývalým náčelníkem štábu generálem Ericem K. Shinsekim počátkem nového milénia, měla zabezpečit americkým pozemním silám vyšší strategickou i operační mobilitu a zároveň měla oproti pásovým typům techniky výrazně snížit provozní náklady. V současné době představují jeden z hlavních druhů techniky a americká armáda jich provozuje 3342 kusů v 18 primárních variantách. Deset z toho je standardu Stryker FBH (Flat-Bottom Hull, s plochým dnem korby), a to transportér pro přepravu pěšího družstva ICV (Infantry Carrier Vehicle), vozidlo palebné podpory MGS (Mobile Gun System), průzkumná platforma RV (Reconnaissance Vehicle), samohybný minomet MC (Mortar Carrier), velitelsko-štábní vůz CV (Commander's Vehicle), mobilní pozorovatelná pro dělostřelecké návodčí FSV (Fire Support Vehicle), transportér pro přepravu ženijního družstva ESV (Engineer Squad Vehicle), obrněná ambulance MEV (Medical Evacuation Vehicle), raketový stíhač tanků

Převrácený vrak Strykeru FBH ze sestavy 5. brigádního bojového uskupení 2. pěší divize US Army, který 5. listopadu 2009 najel na nástražné výbušné zařízení v afghánské provincii Kandahár. Za povšimnutí stojí ploché dno korby, jež v přední části vozidla následkem masivní exploze zcela chybí.

ATGMV (Anti-Tank Guided Missile Vehicle) a vozidlo pro radiční, biologický a chemický průzkum NBCRV (Nuclear Biological Chemical Reconnaissance Vehicle). Další sedm verzí pak je typu Stryker DVH (Double-V Hull neboli se zodolněným dnem korby ve tvaru písmene W), a sice ICV, MC, CV, FSV, ESV, MEV a ATGMV. Posledním, v letošním roce zavedeným Strykerem je modifikovaná varianta ICV (označovaná jakožto ICVD, tj. Infantry Carrier Vehicle Dragoon) vyzbrojená 30mm automatickým kanonem XM813 v bezosádkové věži Protector MCT-30. Úpravou prošla také část vozidel ICV, osazená bezosádkovými zbraňovými stanicemi M151/M153 Protector CROWS/CROWS II určenými pro kulometry M2HB nebo automatické granátometry Mk.19, na něž byly integrovány protitankové řízené střely FGM-148 Javelin (čímž se tyto zbraňové systémy přeznačily na CROWS-J).

Přestože Strykery měly excelovat zejména na expedičních operacích, právě v nich se projeví některé slabiny celého konceptu. Jako zásadní nedostatek se ukázala nízká protiminová ochrana dna korby, což bylo zřejmé už při jejich prvním operačním nasazení v jihoafghánské provincii Kandahár v roce 2009. Dohromady zde 5. brigádní bojové uskupení 2. pěší divize US Army při dvanáctiměsíčním pobytu ztratilo na 37 příslušníků osádek Strykerů a dalších 238 jejich členů utrpělo zranění. Navíc vzhledem k vývoji přidavného reaktivního pancéřování SRAT (Stryker Reactive Armor Tiles) a doplňkových balistických modulů HPK (Hull Protection Kit), které se začaly dodatečně instalovat na některá vozidla, se jasně prokázalo, že ani v oblasti odolnosti vůči přímé střelbě Strykery nespĺňují vše, co si od nich Pentagon zpočátku sliboval.

Pozemní síly tak sice získaly lehký obrněnec, ten se ovšem ukázal jako až příliš lehký a nehodící se pro protipovstalecké operace, do nichž se USA zapojily v Iráku a Afghánistánu. Proto se krátkodobým řešením stalo jeho stažení z bojové zóny a masovější využití lépe chráněných automobilů kategorie MRAP neboli Mine-Resistant Ambush Protected (viz ATM

12/2014). V dlouhodobějším horizontu se projeví u Strykeru jako nezbytná modernizace – sice lépe reflektující stávající trendy v záštitě osádky i přepravovaného pěšího roje, ale vedoucí k nárůstu hmotnosti celého stroje.

Tato změna nastala v roce 2010, kdy začal upgrade vozidel řady Stryker FBH na standard DVH; své bojové premiéry v Afghánistánu se dočkala v první polovině roku 2011. Montáž postupovala rychle – do listopadu 2012 se podařilo zkompletovat 673 strojů a do třetího čtvrtletí měla US Army dostatek Strykerů DVH pro tři brigádní bojová uskupení. Transformace FBH na DVH proběhla ve vojenských podnicích Anniston Army Depot ve městě Anniston v Alabamě, Joint Systems Manufacturing Center v Limě v Ohio a továrně firmy General Dynamics Land Systems v kanadském Ontariu.

Kromě toho byl také zahájen modernizační program ECP (Engineering Change Proposal), který reflektuje zvýšené energetické nároky a vyšší zátěž podvozku upgradovaných Strykerů. Zkoušky vozidla ve standardu DVH A1 či prostě jen A1 (jak se stroje upravené v projektu ECP nyní označují) začaly v březnu 2016 a první sériové kusy opustily montážní linku ve třetím čtvrtletí téhož roku. Na ně nyní probíhá přezbrojení čtvrtého brigádního bojového uskupení, které se má završit během roku 2020. Posléze, po alokaci nezbytných finančních prostředků, budou během následujících let na uvedenou úroveň v rámci generálních oprav přepracovány i všechny zbývající starší Strykery FBH (dohromady je Strykery vyzbrojeno devět brigádních svazků; každý má ve své

struktúře okolo 320 těchto vozů). Proto bylo v rozpočtu Pentagonu na roky 2019–2021 na transformaci 289 kolových obrněných transportérů na standard DVH A1 vyčleněno zhruba 366,85 mil. USD.

Vylepšení technických parametrů se u Strykeru DVH A1 soustředila zejména do tří oblastí – motoru a elektrických rozvodů, podvozku a digitalizace. Výkon stroje byl navýšen instalací silnější pohonné jednotky, již je řadový šestiválcový turbodiesel Caterpillar C9 o zdvihovém objemu 9,3 l a výkonu 340 kW při 2200 ot/min, namísto dřívějšího typu Caterpillar C7 dávajícího jen 260 kW. Společně s tím bylo upraveno i chlazení motorového prostoru, aby agregát lépe snášel provoz ve složitých klimatických podmínkách. Vyměněn byl i alternátor, nyní generující elektrický proud o hodnotě 910 A (předtím jen 570 A), který se rozvádí do různých zařízení a přístrojů pomocí moderní řídicí soustavy. Tento přírůstek stačí pokrýt další plánovanou digitalizaci palubních systémů a navíc si stále zachová 20% růstový potenciál. Optimalizované šasi a zavěšení kol Strykeru DVH A1 snese maximální zatížení přesahující 28,5 t, zatímco u starších provedení dokázal podvozek vozidla zvládnout pouze necelých 25 t. Nová grafická rozhraní – tedy displeje – získalo jak pracoviště řidiče, tak velitele a upgradu se dočkala též vnitřní datová síť, schopná nyní komunikace přenosovou rychlostí až 1 Gbit/s a navržená v souladu s novou spojovací normou VICTORY (Vehicle Integration for C4ISR/EW Interoperability).

Text: Dušan Rovenský, foto: US DoD

Jednotky vyzbrojené vozidly Stryker v roce 2018

Jednotka	Nadřízený stupeň	Domovská posádka
1. brigádní bojové uskupení*	1. obrněná divize	Fort Bliss, Texas
2. brigádní bojové uskupení	2. pěší divize	Joint Base Lewis-McChord, Washington
3. brigádní bojové uskupení	2. pěší divize	Joint Base Lewis-McChord, Washington
1. brigádní bojové uskupení	4. pěší divize	Fort Carson, Colorado
1. brigádní bojové uskupení	25. pěší divize	Fort Wainwright, Aljaška
81. brigádní bojové uskupení**	7. pěší divize	Seattle, Washington
56. brigádní bojové uskupení**	28. pěší divize	Horsham Air Guard Station, Pensylvánie
2. jízdní pluk	–	Vilseck, SRN
3. jízdní pluk	–	Fort Hood, Texas

Poznámky:
 * V roce 2019 proběhne jeho transformace na obrněný svazek provozující tanky M1 Abrams a BVP M2 Bradley. Na vozidla Stryker bude místo něj během roku 2020 přezbrojeno 2. brigádní bojové uskupení 4. pěší divize s domovskou posádkou ve Fort Carson v Coloradu.
 ** Svazek Národní gardy.

V popředí ženijní modifikace Strykeru DVH A1

Střední tank MT je prakticky hotový

Program vývoje nového indonésko-tureckého tanku vstoupil do finální fáze, poté co úspěšně absolvoval tříměsíční závěrečné kvalifikační zkoušky. Podle slov generálního ředitele turecké společnosti FNSS tento nový střední tank označovaný jako MT (Medium Tank) nebo také MMWT (Modern Medium Weight Tank) splnil v závěrečných zkouškách všechny požadavky indonéských ozbrojených sil. Šéf indonéské firmy PT PINDAD zase oznámil, že MT je připraven pro sériovou výrobu. A konečně představitel indonéského Ministerstva obrany uvedl, že se připravuje počáteční objednávka na minimálně 44 kusů první výrobní série, přičemž další objednávky mají následovat.

Projekt začal v listopadu 2014, kdy byla podepsána indonésko-turecká mezivládní dohoda, a následně se rozběhl za spolupráce firmy FNSS a indonéského státního podniku PT PINDAD. Nový tank byl navržen nejen pro potřeby indonéské armády, ale i s ohledem na export do dalších zemí Asie, případně Jižní Ameriky, kde je v provozu stále velký počet zastaralých lehkých či středních tanků. Proto byla jedním z klíčových požadavků na nový tank relativně nízká bojová hmotnost do cca 35 t, právě s ohledem na obecně nižší únosnost podloží v Asii. Mezi další důležitá zmiňovaná kritéria patřily vysoká palebná síla, přesnost střelby a nadstandardní pohyblivost.

Jako základ nového stroje byla vzata podvozková platforma typu Kaplan firmy FNSS, na které je umístěna dvoumístná otočná věž Cockerill 3105 belgické firmy CMI Defence. V té je lafetován výkonný kanon Cockerill ráže 105 mm s automatickým nabíjecím zařízením a samozřejmě nechybí ani nezbytný spřažený 7,62mm kulomet. Společnosti FNSS a CMI Defence vytvořily strategické partnerství se třetím subjektem – již zmíněnou indonéskou společností PT PINDAD, která celkově zodpovídá za to, aby program vyhovoval a splňoval podmínky uživatele. První ze dvou prototypů (vznikla ještě třetí korba pro test odolnosti proti minám a IED) byl představen na

istanbulské výstavě IDEF v květnu 2017, kde se pro něj používalo také označení Kaplan MT. Program probíhal skutečně velmi rychle a vyústil v již zmiňované úspěšné zkoušky. Jejich součástí byly také ostré střelby v srpnu loňského roku. Uskutečnily se celkem čtyři scénáře, mezi nimiž byla i střelecká úloha, kdy tank MT jel rychlostí 20 km/h a na vzdálenost 1 200 m municí typu TPCSDS-T zasáhl přesně doprostřed pohybující se (tažené) obrněné vozidlo kategorie 4x4.

Moderní konstrukce

Do konstrukce MT byly zapracovány poslední poznatky z oblasti vývoje obrněné techniky,

dvoumístnou věží Cockerill 3105 se stabilizovaným 105mm kanonem Cockerill HP. Věžový komplet je v základním provedení opatřen balistickou ochranou na bázi slitin hliníku a plně automatizovaný nabíjecí systém má kapacitu až 16 nábojů. Rozsah náměru u kanonu činí -10 až +42°. Vysokou pravděpodobnost zásahu první ranou má zajistit moderní zaměřovací systém. Střelec i velitel mohou používat nezávislé plně stabilizované zaměřovače pro denní i noční podmínky (velitelův je panoramatický) a k dispozici je i schopnost „hunter-killer“, kdy velitelem zjištěné a rozpoznané cíle jsou předávány střelci ke zničení. Kanon s drážkovaným vývrtem má délku hlavně 51 ráží, hmotnost 1 750 kg a může střílet veškerou standardizovanou municí NATO v ráži 105 mm, přičemž není vyloučeno ani použití

přesně naváděné munice včetně PTŘS. Například podkaliberní protipancéřová munice M1060CV má ústovou rychlost 1 620 m/s a na vzdálenost 2 000 m dokáže probít ocelový homogenní pancíř o tloušťce 560 mm, který je skloněný pod úhlem 60°. Při použití běžného tříštivo-trhavého granátu lze nepřímou palbou působit proti cílům vzdáleným až 10 000 m. Kadence může dosáhnout až 8 ran/min. Věž je standardně vybavena celkem osmi vrhači dýmových granátů, již zmíněným indikátorem ozáření laserem, meteorologickým senzorem a stříhačem drátu. Na přání lze instalovat manuálně ovládaný kulomet, akustický detektor výstřelů nebo další vybavení.

Text: Michal Zdobinský, foto: CMI Defence. PT PINDAD

Základní předběžná TTD tanku MT	
Posádka	3 osoby
Bojová hmotnost	32 t
Délka bez kanonu	6,952 m
Délka s kanonem	9,105 m
Celková šířka	3,36 m
Výška po střechu věže	2,456 m
Výkon motoru	523 kW
Měrný výkon	16 kW/t
Max. rychlost na silnici	70 km/h
Dojezd na silnici	450 km
Překonání kolmé stěny	0,9 m
Překonání příkopu	2 m
Stoupavost	60°
Boční náklon	30°

např. pokročilé pancéřování vrchních, bočních i spodních partií korby, moderní systém řízení palby či výkonná pohonná jednotka a kvalitně navržený podvozek.

Pohonnou jednotku tvoří americký vznětový motor Caterpillar C13 s maximálním výkonem 523 kW a elektronicky řízená plně automatická převodovka Caterpillar X300. Při bojové hmotnosti 32 t měrný výkon tanku mírně překračuje hranici 16 kW/t. Obsah dvou navzájem oddělených palivových nádrží vystačí na přibližně 450 km jízdy. Kromě powerpacku je ve vozidle instalována pomocná energetická jednotka umožňující činnost při vypnutém motoru.

Podvozkovou část tvoří hnací, napínací a šest pojezdových kol na závěsném ústrojí tvořeném torzními tyčemi s tlumiči pérování. Spodek korby má do určité míry tvar písmene „V“ a odolá výbuchu miny nebo IED o ekvivalentu do 10 kg TNT. Balistická odolnost korby je údajně na úrovni Level 4 dle příslušné normy STANAG 4569 a s přídatným pancéřováním lze na vybraných místech dosáhnout až Level 5. Při přípravě interiéru tanku se přikládala značná pozornost ergonomickým aspektům tak, aby osádka mohla dlouhodobě působit za jakékoli taktické situace. Její ochranu a situační přehled do značné míry zlepšují bojový vozidlový informační systém, panoramatický zaměřovač velitele, soustava čidel indikujících ozáření laserovým paprskem a vrhače dýmových granátů.

Účinný zbraňový systém

Jak již bylo zmíněno, tank MT je vybaven otočnou (na elektro-mechanický pohon)

MT během dynamických zkoušek s dobře patrným zaměřovačem střelce a 7,62mm spřaženým kulometem vpravo od kanonu.

Celkem by Indonésie mohla zakoupit více než 100 tanků MT.

Hrajeme si anglicky – počítáme.

Jóga, hudba, vaření a angličtina

V dětské skupině na pražském Veleslavíně nabízejí dětem další možnosti rozvoje formou zajímavých kroužků

V dětské skupině na pražském Veleslavíně nabídli rodičům a dětem začátkem roku další možnosti rozvoje formou zajímavých kroužků. Nabídka obsahuje čtyři témata určená pro děti již od dvou let. „Chtěli jsme, aby našli využití opravdu i ti nejmenší. Děti tak lépe využijí čas strávený v dětské skupině a přitom se naučí i něco nového navíc,“ říká ředitelka Klára Bielová.

Iniciativa pro zavedení kroužků vzešla přímo od samotných vychovatelů, kteří chtěli dětem přiblížit a naučit je to, čemu se oni sami věnují se ve svém volném čase. Rodiče přijali nabídku kroužků s velkým zájmem. Zápis probíhal v lednu a od února vždy od pondělí do čtvrtka děti kroužky navštěvují. Ty jsou vedeny formou hry a zaměřeny na výuku angličtiny, hudební výchovu, vaření a stolování a dětskou jógu. V každém kroužku je maximálně 12 dětí.

Jóga pro děti

Této zájmové činnosti se věnuje a kroužek vede Aneta Capoušková. Děti se učí, jak správně dýchat i různé pozice z jógy. Při cvičení

My jsme malí kuchtíci – co si připravíme, to také sníme.

dochází k protažení a následnému uvolnění svalů a tím se jóga liší od ostatních sportovních aktivit. Hrají pohybové hry a naučí se i spoustu říkanek a věnují se také celkové relaxaci a zklidnění. Důležitou součástí programu je bezesporu cvičení zaměřené na rozvoj jemné motoriky.

Aneta Capoušková se józe věnuje již několik let. Ráda předává své zkušenosti a radost z pohybu. Každému z dětí vede portfolio, které zahrnuje práci dítěte v rámci kroužku. Absolvovala kurzy Jóga pro děti I a II.

Hudba je náš kamarád

Zobcová flétna a klavír jsou nástroje, které ovládá a při výuce v hudebním kroužku využívá Iveta Suchá. Děti se zde učí základy rytmizace a věnují se pohybovým a tanečním aktivitám a zpěvu. Seznamují se s hudebními nástroji a naučí se základům hry na zobcovou flétnu včetně nácviku správného dýchání. Děti mají své desky, kam si ukládají výsledky své práce a z nichž si pak mohou zopakovat, co se na kroužku naučily.

Iveta Suchá je hudebně velmi nadaná. Ve výuce využívá Orffovy nástroje – různé zvonkohry, xylofony, metalofony, rytmická vejce a mnohé malé bicí nástroje. Je absolventkou kurzů Počítání s hudbou, O strašidlech a čarování s hudbou a pohybem a Hrajeme s dětmi na zobcovou flétnu.

My jsme malí kuchtíci

Spolu s Gabrielou Králíčkovou se děti v tomto kroužku seznamují s potravinami běžnými i méně známými. Učí se jak držet příbory, seznamují se s pro ně bezpečnými kuchyňskými nástroji a přístroji a samozřejmě nesmí chybět základy správného stolování. Co si děti uvají, to také ochutnají. Pokud nesní vše, nosí ochutnávky také rodičům, aby se pochlubily, jak jsou šikovné. Paní lektorka vede dětem

knihu receptů, podle které si mohou vyzkoušené dobroty připravit i doma s rodiči.

Gabriela Králíčková se o vaření zajímá už od dětství. Mnoho let spolupracuje s Asociací kuchařů a cukrářů České republiky a navštěvuje jejich kurzy. Jejím koníčkem je seznamovat děti s nepříliš známými potravinami, případně těmi, které nejsou v našich podmínkách moc oblíbené, přesto jsou po správné úpravě chutné a hlavně zdravé. Snaží se, aby děti měly k jídlu ten správný vztah a jedly zdravě.

Hrajeme si anglicky

Jak je známo, čím je mozek mladší, tím je schopen vstřebat více informací a tudíž i jazykové znalosti. Jakuba Šíma děti prostě milují. Velmi nenásilnou a hravou formou přibližuje dětem cizí jazyk. Pomocí her, písniček, říkanek a věcí kolem nás je učí novým slovíčkům. Každé z dětí má svou složku, ve které jsou uloženy jeho práce, takže si může i doma s rodiči naučená slovíčka opakovat.

Jakub Šíma je studentem Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy a své

předpoklady pro vedení kroužku získal v rámci svého středoškolského a vysokoškolského studia. Zároveň se v anglickém jazyce stále zdokonaluje například i tím, že každé léto pracuje jako animátor v cizích zemích.

Foto a text: Pavlína Klejšmíd

A fakta

Kroužky probíhají ve všední dny vždy od 15 hodin a trvají 45 minut.

• Pondělí – Jóga pro děti

• Úterý – Hudba je náš kamarád

• Středa – My jsme malí kuchtíci

• Čtvrtek – Hrajeme si anglicky

Garantem zřízení a provozování dětských skupin je Agentura profesního rozvoje a podpory aktivit, Ministerstvo obrany ČR.

Dětskou skupinu pro 24 dětí již od věku dvou let otevrou 1. září 2019 v posádce v Hranicích. Zájemci o umístění dětí mohou kontaktovat ředitelku Romanu Tomkovou na mailu: dshranice@army.cz či na telefonu 725 458 696. V Ministerstvu obrany je to již šesté zařízení tohoto typu a sedmá dětská skupina. Dvě dětské skupiny jsou v Praze a další v Čáslavi, Staré Boleslavi, Bechyni a v Táboře. V přípravě je zřízení dětských skupin v posádkách Pardubice a Strakonice.

A fakta

Oslavit toto půlkulaté výročí můžete s Ondrášem 13. 10. 2019 premiérou pořadu kROKEM v Janáčkově divadle v Brně. Předprodej vstupenek od 1. 9. 2019 na online.ndb.cz.

www.vusondras.cz

Vojenský umělecký soubor Ondráš existuje již šedesát pět let

Slavíme společně s ním

Vojenský umělecký soubor Ondráš, jediný profesionální soubor svého druhu v České republice, letos oslaví své 65. narozeniny. Poohlédněte se s námi po tom, kolik kROKŮ od té doby soubor ušel, jak vypadaly jeho začátky a co může nabídnout divákům dnes.

Na začátku Jánošík

Historie souboru sahá do roku 1954, kdy slovenští vojáci základní služby založili Vojenský soubor písní a tanců (dále jen VSPT) nesoucí název slavného slovenského zbojníka – Jánošíka. „Cílem souboru bylo seznamovat vojáky, ale i civilní obyvatele s krásnými tanci a písněmi podtatranského lidu. Důstojně a čestně reprezentovat útvar a stát se nositeli nejpřírodnějších bratrských vztahů mezi národy naší republiky.“ (Vzpomínky voj. Jozefa Hospodárika, člena VSPT Jánošík).

Zpočátku soubor působil v Olomouci, do Brna se přesunul 5. října 1957 a již v té době se řadil k nejúspěšnějším. Vystupoval na mezinárodních veletrzích, filmových festivalech či během vítání oficiálních zahraničních návštěv. V roce 1959 se VSPT Jánošík připojuje k vojenskému divadelnímu souboru Mládí a společně

divákům představují hru Jiřího Mahena – Jánošík. „Byla to podívaná na úrovni dnešních muzikálů. Vše v lidových krojích, scénické situace vybičované téměř do reality, tančící zbojníci, cimbálovka na scéně. A tak není divu, že jsme s tímto kusem získali rovněž i první místo v celostátní soutěži divadel – Jiráskově Hronovu.“ (Vzpomínky Evžena A. Růžka, hudebníka, cimbalisty, choreografa).

Stejně jako je tomu v lidském životě, tak i v životě souboru se střídají časy slávy a radosti s časy méně přívětivými. Vojáků muzikantů i tanečníků ubývalo a postupně byli nahrazováni civilními členy. Přesto se tehdejšími členy v roce 1967 podařilo dosáhnout významného úspěchu získáním 1. místa v soutěži amatérských souborů na celostátním folklorním festivalu Východná. Krize však pokračovala a v letech 1972–1976 taneční

složka téměř neexistovala. Díky tehdejšímu náčelníkovi souboru Františku Drbolovi se podařilo stagnující soubor obnovit. „Hledali se noví tanečníci – vojáci, největší problém byl však s kroji. Když jsme zjistili, jaké jsou finanční požadavky a dodací lhůty výrobních družstev, rozhodli jsme se ušít kroje doma.“ (Vzpomínky Čestmíra Komárka, šéfa uměleckého provozu).

Z Jánošíka Ondráš

Další etapa činnosti souboru se začala psát v říjnu roku 1976, kdy se vedoucím taneční skupiny stal Michal Kováč a uměleckým vedoucím Jaroslav Jurášek. Díky nim se rozvíjela spolupráce s významnými osobnostmi folklorní scény. Hlavní osobností, která však stála v čele celého dění byl Čestmír Komárek, který působil v souboru až do července letošního

roku. Díky jeho ustavičné práci soubor opět oživil a získal zpět svou prestiž. Navázal spolupráci s dalšími soubory jako je Slovenský ľudový umelecký kolektív (SĽUK), Lúčnica, Československý státní soubor písní a tanců, Poddukliansky ukrajinský ľudový súbor, a jiné. Zcela zásadní změny nastaly při rozdělení Československa – soubor přišel o vojáky slovenské národnosti a musel být přejmenován. Proto od 1. června 1993 nese soubor současný název Vojenský umělecký soubor Ondráš (dále jen Ondráš).

Společně se změnou názvu se proměnila struktura i chod celého souboru. Ondráš je zřizován Armádou ČR (AČR) a profesionalizuje se. Změny se dotkly i dramaturgie, která se více zaměřila na etnografické regiony Moravy a Čech.

V roce 1997 byl Ondráš převeden pod přímé velení velitele Vzdušných sil Armády ČR a po vstupu ČR do NATO se vydává na svou tehdy nejvzdálenější cestu do USA. Soubor i nadále neustále roste a rozšiřuje se o další uměleckou část souboru – dívčí sbor. Neutichá ani zájem muzikantů o působení v souboru a v roce 2000 vzniká druhá cimbálová muzika. Společně pak tvoří profesionální Orchester lidových nástrojů.

Novodobý Ondráš

Od roku 2003 se novým ředitelem souboru stává pplk. Aleš Krkoška a přebírá tak pomyslné žezlo po svých předchůdcích. Ondráš přináší nové pořady v duchu lidového tanečního divadla, ale také pořady pro děti a mládež nebo samostatné koncerty Orchestru lidových nástrojů. Repertoár se rozšiřuje o zpracování folklorního materiálu Slovenska a dalších příbuzných středoevropských regionů jako je

Maďarsko, Rumunsko či Ukrajina. Rozrůstá se i amatérská taneční skupina.

V roce 2005 však soubor postihla další rána. V důsledku profesionalizace AČR definitivně přichází o členy z řad vojáků základní služby. Krize vyvrcholila v roce 2008, kdy se v médiích objevila zpráva o plánovaném zrušení Ondráše. Vedení souboru, ale také příznivci z celé republiky začali bojovat za jeho záchranu. Podpora byla obrovská a rozkaz o zrušení souboru byl nakonec odvolán.

V dnešní době soubor často spolupracuje a přispívá na Vojenský fond solidarity. Českou

republiku reprezentuje i v zahraničí – například v roce 2017 v Japonsku, v roce 2018 v zemích Visegrádské čtyřky a na mezinárodním vojenském festivalu ve skotském Edinburghu, letos jej čeká spolupráce s velvyslanectvími a vojenskými základnami v zemích Pobaltí. Díky podpoře Ministerstva obrany tak Ondráš již 65 let kráčí po své cestě a dělá radost divákům doma i v zahraničí.

*Text: s využitím archivních materiálů
VUS Ondráš Monika Zemanová, foto: archiv Ondráš*

Má vlast v tankovém podání

Letošní ročník Dne pozemního vojska – Bahna navštívilo padesát tisíc diváků

Protivník prudce udeřil na naše početně i výzbrojí podstatně slabší jednotky. Ty zachytily jeho útok a do příchodu posil se snažily vést boj na zdrženou. Následoval výsadek z vrtulníku. Průzkum měl zajistit nezbytné informace o síle protivníka a jeho útočných směrech. Pro zpomalení jeho postupu byly nasazeny prostředky dálkového zaminování.

Takovouto podobu měla hlavní dynamická ukázka Armády České republiky na letošním již třicátém ročníku Dne pozemního vojska Bahna. Ten se již tradičně konal v prostoru Zadních Bahen u Strašic na Rokycansku v bývalém vojenském újezdu Brdy. Na akci nechyběla historická a současná technika, dynamické ukázky pásových a kolových vozidel Armády ČR, ukázka boje na zdrženou

s následným protiútokem ani ukázka napadení Polska v roce 1939 či bojů na Dukle v roce 1944. Pověstnou třešničkou na dortu byla ukázka jízdních vlastností tanků a obrněných transportérů na hudbu symfonické básně Bedřicha Smetany Má vlast.

Bahen se zúčastnily zahraniční armády, Vzdušné síly AČR, sekce podpory MO, Vojenská policie, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Vězeňská služba ČR, Muzeum na demarkační linii v Rokycanech, Československá obec legionářská a kluby vojenské historie.

„Patříte k části veřejnosti, která bedlivě sleduje stav naší armády. A právě Bahna nám dávají ideální příležitost vám ukázat naše pozemní síly v akci. Armádu nyní čeká hlavní etapa modernizace. Tento rok jsme zahájili zakázku

na pásová bojová vozidla pěchoty, která bude největším armádním nákupem v novodobých českých dějinách. Mohu vás ujistit, že děláme vše pro to, aby se vojáci zde na Bahnech mohli s novým vozidlem co nejdříve pochlubit," řekl návštěvníkům ministr obrany Lubomír Metnar s tím, že Bahna jsou unikátní v tom, že propojují současnost s minulostí.

Do přípravy Bahen a jednotlivých ukázek se letos zapojilo na tisíce vojenských profesionálů a studentů vojenských škol s více než tři sta padesáti kusy pozemní i letecké techniky. Kromě naší armády a tuzemských příznivců vojenství zpestřily program ozbrojené síly Rakouska s bojovým vozidlem pěchoty ULAN

a ozbrojené síly Slovenské republiky s modernizovaným bojovým vozidlem pěchoty BVP-M a průzkumným bojovým vozidlem BPsV. Spojené státy americké představily z našich silnic již dobře známá obrněná bojová vozidla Stryker. Podle odhadů navštívilo letošní třicátý ročník Dne pozemního vojska padesát tisíc diváků. Byl mezi nimi i Rudolf Horák z Plzně se svými vnoučaty. „Trochu jsme váhali, zda se sem dnes vypravíme. Obávali jsme se deště. Ale nelitujeme. Měli jsme možnost vidět perfektně připravený program. I dětem se to moc líbilo," hodnotil.

Text a foto: Vladimír Marek

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete čtyři rozdíly na vyobrazení bitvy u Ústí mezi husity a křižáky?

Dne 14. července letošního roku uplynulo 599 let od bitvy na Vítkově. Husitská tradice má své nezastupitelné místo i v historii naší současné armády. O tom svědčí nejen to, že právě datum 14. července 1420 bylo zařazeno mezi památné dny resortu Ministerstva obrany, ale také skutečnost, že husitským válkám byla věnována výstava před budovou Generálního štábu AČR v Praze Dejvicích (od 18. července do 11. září).

Samotná bitva na Vítkově byla jen dílčí, ale rozhodně ne nevýznamnou epizodou křižáckého tažení, během kterého se Zikmund Lucemburský pokusil pokořit Prahu a celé české království. Jan Žižka z Trocnova nechal ještě před samotným obléháním na strategickém Vítkově (dnešní Žižkov) vybudovat dva sruby. Jejich posádka posílená později střelci a oddílem cepníků odrazila útok rakouských a míšeňských křižáků, kteří byly v tomto strmém terénu nasazení naprosto nevhodně. O průběhu samotné bitvy hovoří následující historický text z pera papeže Pia II. „Nad Prahou ční vysoká hora, kterou nazývají Vítkov. Aby se jí nepřátelé zmocnili, opevnil ji Žižka posádkou, s níž se utkal v boji markrabě míšeňský a ztratil velkou část svého vojska. Míšeňané totiž, zmocnivše se vrcholu hory, byli však zatlačeni na stromu stráž, a když rázně jsou napadeni nemohli vydržeti útoku, byli jedni pobiti, druzí jsou hnáni dolů, zahynuli v propastech. Zikmund opustiv od obléhání, odebral se do Kutné Hory.“ Výsledek této bitvy sehrál skutečně klíčovou roli v Zikmundově rozhodnutí ukončit křižovou výpravu.

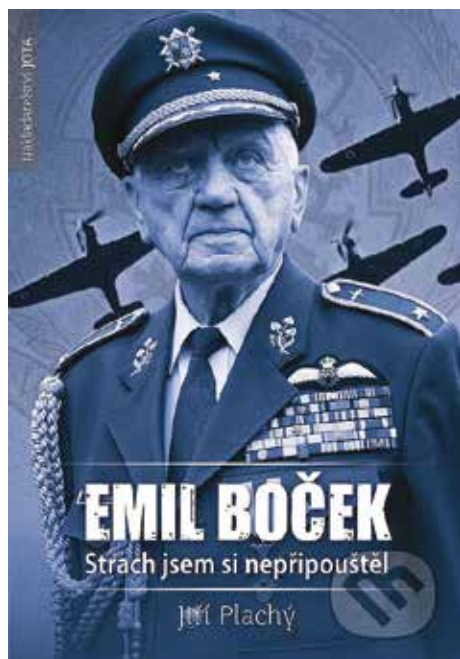
Husitské války mají pro vojenskou historii význam i z toho důvodu, že husitská tradice a také husitská symbolika zásadním způsobem ovlivnily za první světové války naše zahraniční vojsko (legie) především na území Ruska.

Připravil: Michal Voska a Vladimír Marek

Rozdíly: chybí město v dálce, bojovník na hradbě, zlomené kopí a podpis autora ilustrace

RECENZE

Jiří Plachý

Emil Boček. Strach jsem si nepřipouštěl

Životní příběh Emila Bočka je vpravdě fascinující. Narodil se roku 1923 v Brně, odkud odešel tajně na konci roku 1939 a balkánskou cestou se dostal do Bejrútu. Jako vojín pěšího pluku se účastnil ústupových bojů ve Francii v létě 1940. V září 1940 byl již v Británii a přihlásil se k letectvu. Nejdříve sloužil jako mechanik u stíhacích strojů, v říjnu 1942 byl přijat do pilotního výcviku a mohl se tak stát jedním z nejmladších československých stíhacích pilotů, kteří měli za sebou operační lety během druhé světové války. Byl přijat do RAF, nejdříve sloužil jako mechanik, poté jako pilot-stíhač u československé 310. stíhací perutě, za sebou má 26 operačních letů. Výjimečný projekt je založený na rozhovorech a vzpomínkách Emila Bočka a vedený historikem Jiřím Plachým, který se specializuje na problematiku československých vojáků působících v RAF. Generálmajor Emil Boček je nositelem Řádu Bílého lva za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost.

Počet stran: 296

Vydalo: Nakladatelství Jota

Text: Michal Voska

Od zapojení 6. polní nemocnice do alianční operace Allied Harbour v Albánii a následné pomoci obětem zemětřesení v Turecku uplynulo dvacet let

Spojenecký přístav

Jaro roku 1999 bylo pro naši armádu doslova hektické. Dne 12. března byla Česká republika přijata do Severoatlantické aliance. Jen o pár dnů později došlo ke schválení mandátu mise AFOR Allied Harbour (Spojenecký přístav) na území Albánie, do které se zapojilo šestnáct členských zemí NATO. Operačním úkolem sil AFOR bylo především poskytovat pomoc kosovským uprchlíkům. Naše republika vyslala do Albánie 6. polní nemocnici. V prvních květnových dnech pak český kontingent dorazil na místo nasazení.

Česká 6. polní nemocnice měla tehdy osmdesát devět příslušníků, z toho bylo sedmáct lékařů, sedmáct zdravotních sester a osm členů nižšího zdravotnického personálu. Zbytek příslušníků zajišťoval ochranu a logistické zabezpečení.

Kasárna proměnili v nemocnici

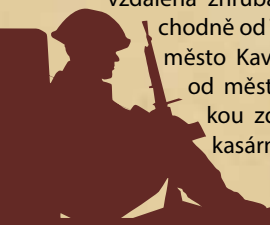
Polní nemocnice odletěla do Albánie 3. května 1999. V té době byly kontejnery s materiálem a vybavením této jednotky již na cestě. Převážovaly se ve dvou vlakových soupravách a lodí. V misi kromě naší nemocnice působilo celkově sedmáct zdravotnických zařízení. Naši jednotce byla přidělena oblast vzdálená zhruba třicet kilometrů jihovýchodně od Tirany. Jejím centrem bylo město Kavaje. Místo dislokace bylo od městské části oddělené vysokou zdí, původně sloužilo jako kasárna pro albánskou armádu.

Pro účely polní nemocnice došlo k jeho rozdělení takovým způsobem, aby vyhovovalo podmínkám poskytování zdravotnické péče nejen uprchlíkům z Kosova a místnímu obyvatelstvu, ale také aliančním jednotkám operace AFOR. Nemocnice zajišťovala nepřetržitou pohotovost a odbornou lékařskou péči dle aliančních standardů v rozsahu tzv. Role 2, specializovanou péči v oborech traumatologie, ORL, stomatologie, kardiologie, psychiatrie a RDG. Měla k dispozici rovněž hematologicko-biochemickou a mikrobiologickou laboratoř. Disponovala celkem pěti kompletními chirurgickými týmy. Na základě dvoustranného ujednání byl český zdravotnický personál pro tuto operaci posílen o deset příslušníků zdravotnické služby litévské armády. Začátky působení českého týmu nebyly vůbec jednoduché. Bylo nezbytné vybudovat potřebné ubytovací kapacity, sociální zařízení, kuchyni, jednotlivá oddělení a příslušenství

polní nemocnice, heliport, autopark, vyčistit a upravit terén pro nemocniční koridor. Touto zatěžkávací zkouškou odolnosti prošel každý příslušník českého kontingentu, což se nakonec odrazilo pozitivně na kvalitě vztahů v kolektivu.

Vybudovali tábor pro uprchlíky

Zdravotníci i nezdravotnický personál polní nemocnice tvořili vysoce profesionální tým, který byl po počátečních pochybnostech ze strany ostatních aliančních partnerů velice rychle plnou důvěrou přijat. O nemalé prestiži, které se těšil náš zdravotnický personál, svědčí i skutečnost, že téměř měsíc zastupoval americké zdravotníky a poskytoval ambulanci péči vojákům na hlavním velitelství mise v Durresu. Polní nemocnice neposkytovala zdravotní péči pouze v místě svého rozvinutí, ale prostřednictvím mobilních týmů (POP-2, dvě sanitky,

Po těžkém zemětřesení v Turecku se polní nemocnice přesunula do této oblasti

Nástup příslušníků polní nemocnice v albánském Kavaje

místo hygienické očisty a nezbytná strážní ochrana) až do vzdálenosti sto kilometrů od místa dislokace. Kromě toho její příslušníci působili i ve třech uprchlických táborech. Zajišťovali humanitární pomoc, distribuci léků a zdravotnického materiálu, podporu hygienické očisty osob, zavádění hygienicko-epidemiologických opatření apod. Členové mobilních týmů se také podíleli na zabezpečení transportu uprchlíků ze severu země do nově vybudovaných táborů na jihu a poskytování zdravotnické pomoci v dalších albánských městech Mjede, Kukës a Durres, Shtetit, Shtoder a Pequin.

Součástí naší polní nemocnice byla i malá jednotka civilní ochrany v počtu zhruba třiceti osob. Té se podařilo v květnu 1999 poblíž albánské vesnice Rushkul založit uprchlický tábor pro tisíc utečenců. Po jeho dokončení byl tábor s veškerým vybavením předán zástupci vysokého představitele OSN pro uprchlíky pro

oblast Durres. Po skončení krize byl pak věnován Albánii.

Nejdelší přesun po vlastní ose

V srpnu 1999 se polní nemocnice rozdělila na dvě části. Jedna zůstala nadále v Albánii a dokončovala misi Allied Harbour na hlavním velitelství v Durresu. Svou činnost ukončila 27. září 1999. Za necelých pět měsíců svého působení v Albánii ošetřila více než pět tisíc kosovských běženců.

Druhá část polní nemocnice se po vlastní ose přesunula do severozápadní části Turecka, které postihlo 17. srpna 1999 katastrofální zemětřesení o síle 7,8 stupně Richterovy stupnice. Byla zde spousta mrtvých a raněných. Bez domova se náhle ocitl téměř milión lidí. Počet raněných značně převyšoval kapacity místních nemocnic, kritický byl nedostatek pitné vody, hrozila epidemie...

Na nejvíce postižené místo, do města Gölcük, dorazily jako první naše mobilní týmy. Po souhlasu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se sem přesunula i hlavní část polní nemocnice.

Přesun z Albánie do Turecka se uskutečnil přes Makedonii a Bulharsko. Naši dorazili na místo nešťěstí jako první. Vzdálenost téměř devatenácti set kilometrů se i s vojenskou technikou podařilo překonat za třicet dva hodin dvacet sedm minut. Jednalo se o naprosto unikátní výkon, byl to nejdelší přesun organické jednotky od konce druhé světové války. 6. polní nemocnice tímto kouskem prokázala nejen vysokou mobilitu a funkčnost polního zdravotnického prvku v extrémních podmínkách, ale i vysokou profesionalitu svých příslušníků.

Nemocnice na hřišti

Čeští zdravotníci navázali spolupráci s nemocnicí v Gölcüku, humanitárními organizacemi ASF (Letectví bez hranic) a ASB (německá humanitární organizace). Obyvatelstvu byla poskytována odborná lékařská pomoc. Opět se ke slovu dostaly mobilní týmy. Poskytovaly totiž jak zdravotnickou, tak i logistickou podporu táborům dočasného ubytování osob postižených zemětřesením. Během mise byla navázána spolupráce s italskou nemocnicí a italskou zdravotnickou službou, která do Turecka dorazila později. Jako doslova příkladná se ukázala i spolupráce s mezinárodními složkami civilní ochrany, které svými silami a prostředky pomáhaly vyhledávat raněné a oběti pod troskami domů a podílely se na likvidaci následků zemětřesení. Později naši zdravotníci působili i ve městě Düzce. Celkově v Turecku ošetřili přes osm tisíc pacientů.

6. polní nemocnice ukončila svou činnost v této zemi 31. října 1999. V té době již došlo ke stabilizaci situace a převzetí úkolů místními orgány. Činnost naší nemocnice v místech nešťěstí se pochopitelně setkala s obrovským zájmem a uznáním místních i světových médií. Místní obyvatelé i lidé z oblastí, které zemětřesení nepostihlo, vyjadřovali svoji vděčnost českým zdravotníkům. Tato mise zanechala u našich zdravotníků pocit hrdosti a smysluplnosti práce. Pomohli tam, kde byla hloubka a intenzita lidského nešťěstí pro mnohé z nich nepředstavitelná. Nesmazatelným způsobem se jim tak podařilo zapsat do novodobých dějin naší vojenské zdravotnické služby.

Text: Vladimír Marek, Radka Nováková,

foto: Vladimír Marek a Jan Procházka

A fakta:

Počet ošetřených celkem	13 137
Počet laboratorních vyšetření	937
Počet mikrobiologických vyšetření	870
Počet RTG + UZ vyšetření	816
Množství upravené vody	6 914 m ³
Množství vypraného prádla	34 tun
Množství odvezené sutě při likvidaci budov po zemětřesení	300 tun

(údaje jsou za období od 3. května do konce mise)

Rukávové znaky

manuál
profesionálního
vojáka

Na představení hodnostních systémů armád NATO jsme navázali dalším seriálem. V něm se budeme po řadu měsíců zabývat rukávovými znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

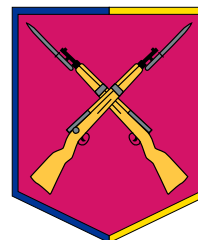
Mechanizovaná rota AZ 74. lehkého motorizovaného praporu

Jednotka vznikla v roce 2017 u 74. lehkého motorizovaného praporu v Bučovicích. V současné době je stále ještě ve výstavbě. Má naplněnost zhruba sedmdesát procent. Plní obdobné úkoly jako ostatní profesionální jednotky praporu. Má ale zhruba o dvacet procent vyšší tabulkové počty a také širší škálu odborností. A to z toho důvodu, aby v případě bojových ztrát mohli její příslušníci doplňovat profesionální část útvaru.

Mechanizovaná rota AZ 44. lehkého motorizovaného praporu

Jednotka vznikla v roce 2017 u 44. lehkého motorizovaného praporu v Jindřichově Hradci. Je stále ještě ve fázi budování. Současná naplněnost dosahuje zhruba padesáti procent. Tvoří ji tři pěší čety, rotní komplet ISR, velitelské družstvo a velení roty. Pěší čety jsou vyzbrojeny lehkými obrněnými vozidly Iveco. Kromě toho u praporu existuje ještě minometná četa AZ, která je organizačně začleněna k rotě zbraní.

Strážní četa AZ Správy letiště Pardubice

Jednotka vznikla 1. 7. 2016 u Správy letiště Pardubice. Je předurčena ke strážní službě a ochraně letecké základny v Pardubicích. Z dvacetičlenné čety je v současné době obsazeno patnáct míst. Další čtyři příslušníci AZ se připravují na začlenění do jednotky.

Četa elektronického útoku AZ 532. praporu elektronického boje

Četa vznikla v Opavě 3. 7. 2016. Je předurčena k rušení komunikace v elektromagnetickém spektru v taktickém pásmu nepřítele. Její tabulková místa se teprve budou obsazovat. Je vybavena stanicí MUKVR P a šestnáctikilowatovou elektrocentrálou.

Rota bojového zabezpečení 24. základny dopravního letectva Praha Kbely

Jednotka vznikla na kbelském letišti 1. 9. 2016. V lednu 2018 došlo k uvolnění tabulek počtů pro nábor. Rota je předurčena k ochraně kbelského letiště. Tomu je také přizpůsoben její výcvik. Jejím velitelem je kpt. Petr Košťál. Naplněnost jednotky je v současné době 65 procent.

Rota bojového zabezpečení AZ 22. základny vrtulníkového letectva

Jednotka vznikla na 22. základně vrtulníkového letectva ve Vícenicích u Náměště nad Oslavou. Rota je zařazena ve struktuře 225. letky bojového zabezpečení. Skládá se ze dvou strážních čet, čtyř chemických ochrany a čtyř hospodářských, která je ve struktuře 226. letky logistického zabezpečení. Úkolem je společně s rotou ochrany zabezpečit ochranu letiště (Force Protection). Důraz je při výcviku kladen na společný výcvik s vojáky z povolání z vrtulníkové základny a na schopnost společného působení v národním i mezinárodním prostředí.

Interní komunikační portál

← → www.ikp.army.cz

Areport

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový
Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Milena Krejsová

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 17. 7. 2019
Toto číslo vyšlo dne: 5. 8. 2019
Foto na titulní straně: Vladimír Marek

Ač je ještě srpen, doba řádných dovolených a horkého léta, blíží se podzim, tedy i období nejčastějších plánovaných personálních změn (jmenování vojáků do vyšších hodností, změn služebního zařazení...), jejichž příprava probíhá již v létě. S tím souvisí i témata dotazů podávaných na IKP uživateli portálu. Dnes se budeme zabývat jedním takovým dotazem.

Dotaz:

Voják je v zámyslu velitele předurčen na nové služební místo. V rámci personálního pohovoru však uvede, že na daném místě nechce sloužit a nemá o ně zájem. Voják má stanovenou dobu služby (platný závazek) ještě na několik let. Jaký bude v tomto případě další postup ze strany nadřízených orgánů?

Odpověď:

Voják sice může při personálním pohovoru, kdy je s ním řešena změna jeho služebního zařazení, vyjádřit nesouhlas s tímto personálním opatřením, nemůže však toto služební zařazení „odmítnout“ (§ 6 odst. 1 zákona o vojácích z povolání: „Voják v průběhu služebního poměru vykonává službu podle potřeb České republiky...“).

Podnět ke změně služebního zařazení vojáka (včetně záznamu o personálním pohovoru) je postoupen služebním postupem oprávněnému služebnímu orgánu.

Pokud oprávněný služební orgán (čl. 8 RMO č. 64/2015 Věstníku Ministerstva obrany *Působnost služebních orgánů v personální práci*) rozhodne o tom, že voják bude služebně zařazen na konkrétní služební místo (současně může být voják i přeložen do jiného místa výkonu služby nebo do podřízenosti jiného služebního orgánu ve stejném místě výkonu služby), tak je voják povinen nastoupit k výkonu služby v nově stanoveném služebním zařazení ve stanoveném termínu bez ohledu na to, zda s touto změnou souhlasil nebo nesouhlasil.

Oprávněný služební orgán sice může při svém rozhodování přihlídnout i ke stanovisku vojáka, vyjádřeném v personálním pohovoru (případně stanovisku jeho nadřízených), ale prioritně musí rozhodovat na základě potřeb České republiky, potažmo zájmu ozbrojených sil a zájmu služby.

O změně služebního zařazení vojáka z povolání se rozhoduje personálním rozkazem [§ 145a odst. 1 písm. a) zákona o vojácích z povolání]. Personální rozkaz se vydává z moci úřední a je prvním úkonem v řízení (§ 145a odst. 2 zákona o vojácích z povolání). Personální rozkaz se vojákově vyhlásí ústně (§ 145a odst. 4 zákona o vojácích z povolání). Proti personálnímu rozkazu se voják může odvolat do pěti dnů po jeho vyhlášení („doručení“) vojákově. Odvolání však nemá odkladný účinek (§ 150 zákona o vojácích z povolání), tzn., že voják musí nastoupit k výkonu služby v novém služebním zařazení ve stanoveném termínu, i když nebylo ještě rozhodnuto o jeho odvolání proti personálnímu rozkazu. Odvolací orgán je povinen vydat rozhodnutí o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději do 90 dnů ode dne podání odvolání (§ 149 zákona o vojácích z povolání).

Redakce IKP

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovy@gmail.com

Jan Kouba (fotograf)
telefon: 973 215 664
mobil: 606 674 257
e-mail: foto.kouba@volny.cz

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

Zemřel vojenský historik Ivo Pejčoch

Řady pracovníků Vojenského historického ústavu Praha opustil historik PhDr. Ivo Pejčoch, Ph.D. Zemřel v sobotu 20. července 2019 ve věku pouhých 57 let.

O moderní historii, zejména tu vojenskou, se zajímal již v dobách svého mládí a dospívání. Vojenská historie na více než profesionální úrovni se začal věnovat až po listopadové revoluci v roce 1989. Jako čtyřicátník začal v letech 2001 až 2005 studovat historii na Ústavu českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. V roce 2007 nastoupil jako samostatný vědecký pracovník do Vojenského historického ústavu Praha. Zde se věnoval různým tématům z historie československé armády ve 20. století. Pro své kolegy, přátele a spolupracovníky byl milým člověkem i spolehlivým spolupracovníkem.

Otto Smik se stal nejen nejúspěšnějším československým stíhačem v letech 1943 a 1944, tento primát si udržel i během podpory vylodovacích vojsk v Normandii

Vynikající velitel, skvělý pilot

K nejvýznamnějším československým stíhačům během spojeneckého vylodění v Normandii v červnu 1944 nesporně patřil Otto Smik. Během necelého měsíce, kdy naše perutě ze vzduchu podporovaly vylodovací operace spojenců v Normandii, měl dva samostatné sestřely a jeden v spolupráci s dalším pilotem. Tím se definitivně zařadil na seznam našich leteckých es.

Skvěle jazykově vybavený

Otto Smik se narodil 20. ledna 1922 v gruzinském lázeňském městě Bordžomi. Jeho otec Rudolf pocházel ze slovenského Tisovce. Za první světové války se u Przemyslu dostal do ruského zajetí. Jako zajatec pracoval coby strojní zámečnick v Bordžomi. Zde se v roce 1918 oženil s dcerou zdejšího správce carského letoviska Antoninou Davydovou. Měl s ní tři syny, jedním z nich byl právě Otto.

Vrátit se na Slovensko se rodině podařilo až v roce 1934. Usadili se nejdříve v Hajinkách a později se přestěhovali do Bratislavy. Zde Otto vystudoval Obchodní školu, na které se mimo jiné naučil anglicky. Otto

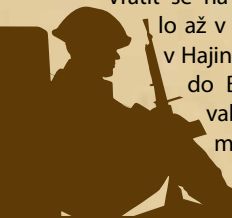
Smik byl ještě před odchodem do zahraničí velmi dobře jazykově vybaven. Kromě slovenštiny a angličtiny ovládal i ruštinu, maďarštinu a němčinu. Také na svoji válečnou profesi bojového stíhače se začal připravovat už na Slovensku. Láska k letectví se u něho začala projevovat již v dětství. Začal stavbou modelů. V roce 1937 vyhrál ve Vajnorech první cenu v soutěži leteckých modelářů. Zde také získal základní plachtařský výcvik. Pokročilý pak absolvoval na Dúbravě a zdokonalovací na Straníku. Zajímal se také o skauting a o techniku.

Pouhé dva měsíce po dosažení osmnáctých narozenin v březnu 1940 opustil Otto Smik Slovensko. Přes Maďarsko, Jugoslávii, Řecko a Turecko se dostal do Libanonu. Odtud pak odplul

lodí do Marseille. Když se počátkem června prezentoval u náhradního tělesa čs. letectva v Agde, bylo již pozdě. Vzhledem k vývoji situace na frontě se k výcviku na francouzských strojích už nedostal. Po pouhých několika týdnech strávených ve Francii byl evakuován do britského Liverpoolu.

V RAF začal jako sluha

Také tady se okamžitě hlásil do letectva. V nejnižší hodnosti byl přijat 24. 7. 1940 do svazku britského královského letectva RAF. K létání se ale ještě nedostal, byl zařazen na funkci sluhy. Teprve v březnu následujícího roku se stal pilotem elévem. Po absolvování základního výcviku prošel kurzem letecké teorie, elementárním

Čeští piloti většinu pohotovosti trávili přímo na travnaté ploše letiště.

pilotním výcvikem a nakonec udržovacím výcvikem. Počátkem roku 1942 byl společně s dalšími československými začínajícími piloty odeslán do Kanady, kde prodělal půlroční pokračující výcvik. Po celou tuto dobu byl nejen vynikajícím žákem, ale prokázal také nemalý talent pro létání. A tak byl již v květnu 1942 povýšen do první britské důstojnické hodnosti (v československé armádě mu nadále zůstala hodnost desátníka). To ale ještě netušil, kolik mu právě toto ocenění jeho kvalit přidělá problémů.

Počátkem roku 1943 byl zařazen do 312. čs. stíhací peruti. Po pouhých dvou dnech ale byl převelen k naší nejstarší a také nejzkušenější 310. čs. peruti. A právě zde se setkal s velice nepřátelskou atmosférou. Piloti této jednotky, většinou v hodnostech poddůstojníků, měli za sebou již celou řadu bojových zkušeností. Někteří z nich dokonce již z Francie. A právě ti mu nemohli odpustit, že jako naprostý letecký zelenáč je britskou hodností převyšoval. Nepříjemnou situaci nakonec vyřešil sám Smik. A to žádostí o přeložení.

U Britů jako doma

Již v polovině ledna nastupuje k britské 131. peruti do skotského Castletownu. Ani

zde ale dlouho nepobyl. Již počátkem března je společně s dalšími dvěma Čechy – Tomášem Krumlem a Jaroslavem Hladěm přeložen k další britské 122. peruti do Hornchurchu. To se ukázalo jako správná volba. Pouhých jedenáct dnů po příchodu k této jednotce získal Smik své první vzdušné vítězství. Peruť vyzbrojená novými Spitfiry F. Mk. IX se 13. března účastnila akce Ramrod 80. Jednalo se o doprovod osmdesáti bombardérů B-17 při náletu na nádraží v Amiens-Lengeau. Na spojenecký bombardovací svaz zaútočily Messerschmitty Bf 109 a Focke-Wulfy Fw 190. Smik při tomto letu plnil úlohu křídla velitele peruti Donalda Kingaby. Ten měl již v té době pověst legendárního leteckého esa s třídvaceti sestřely. V okamžiku, kdy kryl svému veliteli záda, spatřil na poměrně krátkou vzdálenost dvojici sto devítek. Když byl asi dvě stě metrů od jedné z nich, zahájil palbu. Z Messerschmittu se vyvalil černý dým.

Když se v květnu přesunula tato peruť na odpočinek, přešel Smik k 222. stíhací peruti, která plnila obdobné úkoly. S ní pak létal až do října, kdy mu končil první turnus. Za nejúspěšnější den Smikovy bojové letecké kariéry je možné jednoznačně označit 27. září 1943. Kolem desáté hodiny tehdy odstartoval jako doprovod bombardérů B-26 při jejich útoku na letiště Beauvais-Tillé. Nad cílem na útočící svaz napadlo dvacet Focke-Wulfů posílených Messerschmitty. Smik během nastalé bitvy zaznamenal hned několik úspěchů. Po návratu hlásil dvě stodevadesátky jako sestřelené a jedno Bf 109 jako poškozené. Odpoledne krátce před třetí hodinou startovala peruť opět. Tentokrát bylo cílem letiště Conches. V průběhu této akce sestřelil Smik další Messerschmitt.

Předával střelecké zkušenosti

Z bojového pilota začátečníka se během těch několika měsíců stal známý stíhač s velkým bojovým elánem a nekompromisním způsobem vedení boje. Celkově v tomto období absolvoval 176 bojových letů. Sestřelili šest a půl nepřátelských letounů jistě, dva pravděpodobně a tři poškodil. Kromě toho si na své konto připsal zničení celé řady významných pozemních cílů. Díky tomu se stal nejúspěšnějším československým stíhačem roku 1943. Kromě pěti čs. válečných křížů získal i velice prestižní britský DFC. Také v československé armádě získal konečně důstojnickou hodnost. Díky svým mimořádným střeleckým schopnostem pracoval následující tři měsíce jako střelecký instruktor. Druhý operační turnus zahájil 15. března 1944 u 134. československého stíhacího křídla. Jeho úspěchy v prvních invazních dnech června 1944 jsme zmínili v úvodu. Od počátku července bylo naše křídlo vyjmuta ze svazku taktického letectva a určeno k obraně Velké Británie. Kromě ochrany před nepřátelskými letouny mělo na starosti i likvidaci střel V-1, které právě v té době nařídil Hitler odpalovat směrem na ostrovy. Už 8. července krátce před půl desátou večer odstartoval Smik na svůj let proti ohlášeným střelám mířícím na Londýn. Pouhé tři minuty po startu zneškodnil první

z nich. Druhou pak ve tři čtvrtě na deset a třetí v deset hodin.

Přežil první sestřelení

Počátkem září se mezi naším leteckým personálem rozšířila velice smutná zpráva. Smik prý byl sestřelen. S největší pravděpodobností je již po smrti. Tato událost se stala 3. září 1944. Smik již ve funkci velitele roje B 312. čs. perute doprovázel bombardéry Halifaxy při náletu na letiště v Soesterbergu. Při návratu naše letouny zaútočily ještě na letiště v Gilze-Rijen, kde byly na stojánce zamaskované stroje Junkers Ju 88. Smikovi se sice podařilo dva tyto letouny zapálit, při útočném manévru ho ale protiletadlový flak třikrát zasáhl. Nezbyvalo mu nic jiného, než se pokusit nouzově přistát. To se mu povedlo, stejně jako útek před pronásledovateli. Následně se spojil s členy nizozemského odboje, kteří ho skoro dva měsíce ukrývali. Koncem října se mu pak podařilo přejít frontu a dostat se zpátky do Anglie. V té době ještě netušil, že mu zbývá pouhý měsíc života.

Po návratu byl Smik v pouhých dvaadvaceti letech velitelskými orgány RAF postaven do čela britské 127. stíhací perute. Stal se tak třetím a také posledním československým důstojníkem, kterému bylo svěřeno velení takto velké britské letecké jednotky.

Osudově se pro Smika stal nálet na velice důležitou železniční nádraží ve Zwolle. Při tomto útoku byl opět jeho stroj zasažen německým protiletadlovým dělostřelectvem. Tentokrát se mu ale nouzově přistát nepodařilo. Jeho stroj při tomto pokusu havaroval a Smik na místě zemřel.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv AR, VÚA-VHA

Nově vznikající prapor podpory nasaditelných sil v Rakovníku

nabízí služební místa
pro vojáky z povolání:

řidič

OŘVOS sk. C + E

skladník

kuchař

velitel družstva

dopravního / hospodářského / zásobovacího / oprav / skladů

mladší pracovník štábu

do všech oblastí štábu

náčelník skupiny

do všech oblastí štábu

Další informace: rtm. Jaroslav TUPEC

tupec.jaroslav@sis.acr

973 284 110